kronos solar
edp renewables

Bijlage Participatie

Zonnepark [redacted]

Omgevingsanalyse
Participatiemomenten
Informatiebijeenkomsten
Keukentafelgesprekken
Gesprekken met belanghebbenden

Omgevingsanalyse

Zonnepark Voorpeel

Omwonenden in een straal van 500m

- Projectgebied
- Straal van 500m
- Woning 0-100m
- Woning 100-300m
- Woning 300-500m

Participatiemomenten omwonenden

4 november 2022	Keukentafelgesprek	Grondeigenaar huisbezoek vijf omwonenden uit kleine en middelgrote kring. Hij heeft ze op de hoogte gesteld van zijn intentie om een zonnepark op zijn grond te laten ontwikkelen.
28 juni 2023	Informatieavond	Kleine en middelgrote kring, persoonlijke uitnodiging per brief. Hier zijn 6 van de 11 adressen aanwezig geweest. Hierbij is een presentatie gegeven van de plannen, vragen beantwoordt en belangen opgehaald. Op diezelfde dag is ook mailcontact geweest met een omwonende die niet zelf bij de bijeenkomst aanwezig kon zijn. Hierbij zijn vragen beantwoordt en belangen opgehaald. ULECO was ook aanwezig op deze bijeenkomst en heeft een korte presentatie gegeven.
10 Juli 2023	Projectwebsite	De projectwebsite www.zonnepark-voorpeel.nl is online. Op deze website kunnen mensen informatie vinden over het project, de locatie en veelgestelde vragen. Ook worden via deze weg verslagen en presentaties van de participatiebijeenkomsten gedeeld, bijvoorbeeld voor belanghebbenden die hier niet bij aanwezig konden zijn.
8 augustus 2023	Keukentafelgesprek	Persoonlijke gesprekken met Voorpeel [redacted], waarin vragen zijn beantwoord en belangen zijn opgehaald.
22 januari 2024	Informatiebrief	Op 22 januari 2024 is een informatiebrief rondgestuurd aan alle 152 omwonenden in de grote kring. Hierin zijn ze op de hoogte gesteld van het initiatief voor de tender, de projectwebsite, en hoe ze vragen kunnen stellen.
7 oktober 2024	Informatieavond	Kleine en middelgrote kring, persoonlijke uitnodiging per brief. Ook verschillende belanghebbenden (Energieboswachter, Natuurvrienden) waren aanwezig. Er werden presentaties gegeven door de gemeente, ULECO en Kronos Solar. Er zijn vragen beantwoordt en belangen opgehaald.
8 oktober 2024	Persoonlijk contact	Eén omwonende uit de middelgrote kring was ondanks aanmelding niet aanwezig op de informatieavond. Er is direct contact gezocht om deze persoon in de gelegenheid te stellen het verslag te lezen en hierop eigen vragen te stellen. Gedurende de maand oktober is hier heen en weer gemaild en zijn belangen en zorgen gedeeld en vragen beantwoord. Er is aangeboden telefonisch contact te hebben, maar dit is nooit tot een belafspraak gekomen.
14 oktober 2024	Informatiebrief	Er is één adres in de middelgrote kring waarmee niet gesproken is. Zij zijn meermaals per brief benaderd met uitnodigingen voor de informatieavonden. Hierop is nooit een reactie gekomen. Om te verzekeren dat deze mensen wel de kans hebben gehad om zich adequaat te informeren is een laatste brief toegestuurd met informatie over de projectwebsite en de mogelijkheden om contact te leggen voor vragen.
Begin 2025	Informatiebrief	Naar omwonenden uit de kleine- en middelgrote kring is een brief gestuurd met daarin het finale ontwerp van het zonnepark.

Participatiemomenten belanghebbenden

Sinds 2018	Gemeente Maashorst	Doorlopend contact met de gemeente over beleid en doelstellingen voor duurzame opwek.
3 mei 2022	Defensie	Op 3 mei 2022 is telefonisch contact geweest met Defensie. Daarbij werd aangegeven dat de gemeente primair verantwoordelijke was. In de omgeving van Volkel ligt reeds een ander zonnepark en dit levert geen problemen op, dus de verwachting was dat dit voor voorliggend initiatief ook zou gelden.
Sinds juni 2022	ULECO	Doorlopend contact met ULECO over de inrichting van de financiële participatie. ULECO heeft op beide informatieavonden een presentatie gegeven.
Sinds 2022	Grondeigenaren	Doorlopend contact over het project
20 juni 2023	Ecoloog (Sweco/Econsultancy)	Rapportage quickscan Wet natuurbescherming ontvangen. Ten aanzien van de das is aanvullend onderzoek nodig, voor overige soorten zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming niet aan de orde.
19 juli 2023	Waterschap Aa en Maas	Gesproken over het project, koppelkansen en de plannen voor de aanleg van een strook beplanting langs de stallen van Peelpigs. Het Waterschap gaat akkoord met de aanplant langs de stallen. Ook zijn ze voorstander van de aanleg van een plas-dras zone voor waterberging en ecologie.
12 augustus 2023	Energieboswachter (Brabantse Milieufederatie)	Teams call gevoerd met [redacted], Energieboswachter vanuit de Brabantse Milieu Federatie. Aansluitend heeft hij een document met aanbevelingen toegestuurd.
7 december 2023	Veiligheidsregio Brabant Noord	E-mail contact waarbij ze hun adviezen hebben gegeven.
19 december 2023	Natuurvrienden	Gesprek met [redacted], voorzitter werkgroep Natuur & Milieu Maashorst en Stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (sVLU). Aansluitend heeft hij een document met aanbevelingen gestuurd.
13 augustus 2024	Dassenwerkgroep Brabant	Teams call inzake dassen in de omgeving. Verzoek gekregen om hen op de hoogte te houden van ecologisch onderzoek.
25 september 2024	Waterschap Aa en Maas	Mailcontact met het waterschap over de peelrandbreuk-zijbreuk en het ontwerp van het zonnepark. Het Waterschap laat weten dat er geen wijstverschijnselen zijn en het zonnepark geen rekening hoeft te houden met de peelrandbreuk-zijbreuk. Verder geeft het Waterschap aan akkoord te zijn met het ontwerp van het zonnepark.
4 november 2024	Ecoloog (Sweco/Econsultancy)	Rapportage aanvullend dassenonderzoek ontvangen. Met enige inpassingsmaatregelen kan het foerageergebied voor de das gecompenseerd en zelf vergroot worden.
19 november 2024	Natuurvrienden	Digitaal overleg naar aanleiding van hun opmerkingen tijdens de laatste informatieavond. Op 23 november hebben wij van hen een document ontvangen met daarin hun opmerkingen over het plan, en een plantsoenlijst met gebiedseigen soorten.

Kronos Solar

VAN [redacted]
ADRES
TEL
E-MAIL
WEBSITE

NAAM
ADRES 1
ADRES 2

Datum: 05-06-2023
Betreft: Uitnodiging bijeenkomst direct omwonenden initiatief Zonnepark Voorpeel

Beste meneer, mevrouw,

Zoals u wellicht weet heeft de gemeente Maashorst, net als elke andere gemeente in Nederland, de opgave om energie-neutraal te worden. Om dit te doen heeft de gemeente niet alleen energiebesparingen en zon-op-dak nodig, maar moet er ook grootschalig duurzame energie worden opgewekt. De gemeente geeft daarbij de voorkeur aan zonneparken. Daarom zal de gemeente vanaf 1 juli 2023 een openstellingsronde starten, waarbij ontwikkelaars hun plannen kunnen indienen. Wij als ontwikkelaar van zonneparken dragen hier graag aan bij.

U ontvangt deze brief omdat u binnen een straal van 500 meter woont van ons initiatief “zonnepark Voorpeel” gelegen aan de Voorpeel, nabij de Trentsedijk, ten noorden van de vliegbasis Volkel. vinden het belangrijk om u vroegtijdig te infomeren over ons initiatief.

Uitnodiging
Op woensdag 28 juni organiseren wij een informatiebijeenkomst voor direct omwonenden.
Datum & Tijd: Woensdag 28 juni, 20:00-22:00
Locatie: De Mander, Rechtestraat 3A, Odiliapeel
Graag horen wij van u of u hierbij aanwezig zult zijn. U kunt ons dit laten weten via een email naar [redacted] onder vermelding van uw naam en adres.

Website
Wij hebben een projectwebsite opgezet waar u meer informatie kunt vinden: www.zonnepark-voorpeel.nl

Proces
Wij zullen dit initiatief indienen bij de gemeente tijdens de openstellingsronde van 1 juli 2023. De uitkomsten van deze informatiebijeenkomst zullen we zoveel mogelijk meenemen in ons projectvoorstel.

Vragen
Heeft u vragen over het project? Dan kunt u contact opnemen via [redacted] of via het contactformulier op de projectwebsite.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Kronos Solar

Informatiebijeenkomst zonnepark initiatief [redacted]

Kronos Solar

28-06-2023

20:00 – 22:00 uur

De Mander Odiliapeel

Agenda

- Introductie
- Waarom zijn zonneparken nodig in Maashorst?
- De locatie
- Koppelkansen
- Participatie
- Volgende stappen
- Vragen

Zonnepark Spechthorst, Hof van Twente – 9ha

Introductie

Voorstelronde en doel van de avond

Kennismaking

Kronos Solar

[redacted]
Projectmanager

[redacted]
Country manager & projectmanager

Omwonenden
straal van 500m van planlocatie*

Uden Landerd Energie Coöperatie
uleco

[redacted]

* Omwonenden binnen een straal van 2km worden geïnformeerd

Kronos is een ervaren ontwikkelaar van zonneparken

Kronos Solar

Projectlocaties in Nederland

Nr.	Project	Hectares
1.	Zuidplas	*17*
2.	Bemmel	*19*
3.	Gennep	*12*
4.	Hoogeveen	*19,5*
5.	Zwolle	*15,8*
6.	Coevorden	*21,5*
7.	Hardenberg	*11,5*
8.	Voorst	*14,5*
9.	Lochem I	*12,5*
10.	Lochem II	*15*
11.	Hof van Twente	*8,6*
12.	Berkelland I	*11*
13.	Berkelland II	*12*
14.	Enschede	*15,2*
15.	Losser	*19,2*
16.	Hilvarenbeek I	*16,5*
17.	Hilvarenbeek II	*15,6*
18.	Doetinchem	*13*
19.	Smallingerland	*12*
20.	Lochem III	*12,6*
21.	Hoogeveen II	*8*
22.	Zevenaar	*24*

Doel en aanleiding van deze avond

Kronos Solar

Aanleiding van deze avond:

- Kronos Solar wil op korte termijn een zonnepark initiatief indienen bij de gemeente Maashorst. Alle omwonenden binnen een straal van 500m van de locatie van het zonnepark zijn uitgenodigd voor deze informatieavond.

Het doel van deze avond is om:

- Te informeren over het zonneparken beleid van de gemeente
- De locatie van het initiatief van Kronos Solar kenbaar te maken en toe te lichten
- Participatie traject toelichten

Kronos Solar

Waarom zijn zonneparken nodig in Maashorst?

Beleids- doelen en uitgangspunten

Waarom zijn zonneparken nodig in Maashorst?

Beleidsdoelen gemeente Maashorst

- De gemeente heeft in 2021 beleid grootschalige opwekking zonne- en windenergie opgesteld
- Regionale Energie Strategie (RES) opgave om in 2030 CO2-uitstoot te reduceren met 49%
- RES-energieopgave van gemeente Maashorst is 0,15 TWh in 2030, dit wordt bereikt door:
  - Energiebesparing (25% van de opgave)
  - Zonnepanelen op (bedrijfs)daken (40% van de opgave) – *Dit is als alle daken vol zouden liggen*
  - Restant zonnepark of windturbines
- Kansen op reststroken, oude vuilstort, industrie zijn zeer beperkt, daarom zijn windmolens of zonneparken op (landbouw)grond nodig
- Doel voor 2030 is 55ha aan zonnepark of 4 windturbines
- Doel voor 2050 is 165ha aan zonnepark of 9 windturbines

Beleid gemeente Maashorst
Uitgangspunten

- “Een zonnepark is een zelfstandig, grondgebonden opstelling van zonnecollectoren groter dan 0,5 hectare bedoeld voor opwekking van zonne-energie, waarbij de opgewekte energie hoofdzakelijk geleverd wordt aan een open elektriciteitsnet” (Beleid Maashorst, 2021)
- Gebieden waar zonneparken zijn uitgesloten: Natuurgebieden, bossen, beekdalen, binnen 200m van buurtschap
- Gebieden waar zonneparken landschappelijk mogelijk zijn (op volgorde van meest geschikt naar minst geschikt)
    - Peelkernontginningen (onze locatie, wordt later nader toegelicht)
    - Jonge heide-ontginningen en Maasterrasontginningen (max 10ha)
    - Oude zandontginningen (max 5ha)
    - Komgronden
- Gemeente streeft naar meervoudig ruimtegebruik (biodiversiteit, recreatie, water etc.)
- Initiatief indienen gaat middels openstellingsrondes/tender. De eerste ronde opent eerdaags (planning kort na de zomer i.p.v. 1 juli)

De locatie

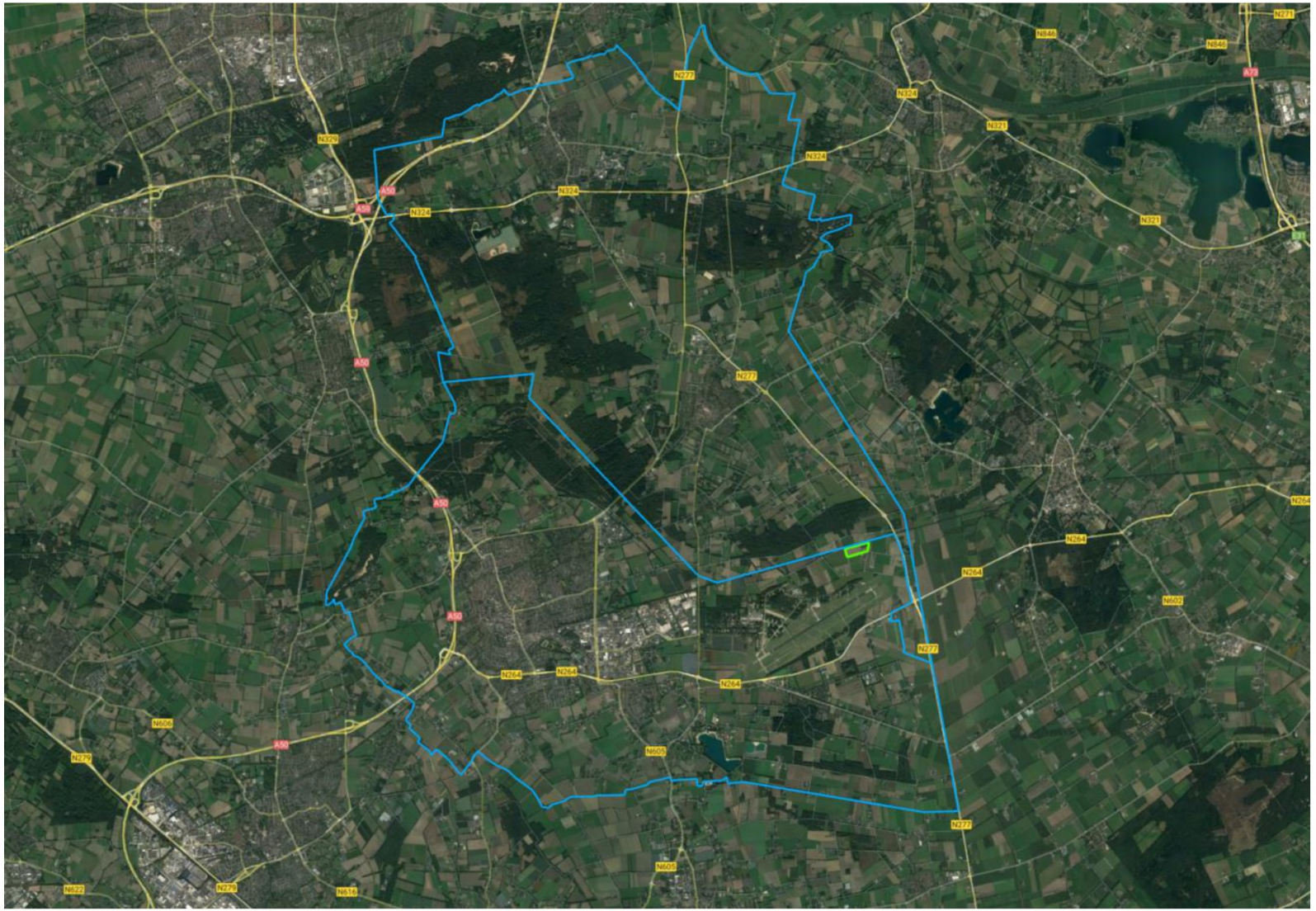
Totstandkoming, beschrijving en argumenten

Totstandkoming locatie

Kronos Solar

- Stap 1: Identificeren aansluitpunten
- Stap 2: Uitsluiten van bepaalde gebieden (natuur, beekdal, bos, binnen straal van 200m van buurtschap)
- Stap 3: In kaart brengen meest kansrijke overgebleven locaties. Op basis van:
  - Landschapstype (peelkernontginning heeft de voorkeur in het beleid)
  - Aantal omwonenden, zicht en afstanden
  - Karakater van de omgeving (grootschalig)
- Stap 4: Benaderen grondeigenaren van de meest kansrijke locaties
- Stap 5: Overeenkomst sluiten met geïnteresseerde grondeigenaar van geschikte locatie

De locatie

- Locatie aan de oostkant van de gemeente Maashorst
- Op de voormalige gemeentegrens van de toenmalige gemeenten Uden en Landerd
- Ten noorden van vliegveld Volkel

De locatie

- Afmetingen locatie: 8,2 hectare
- Afstand tot het aansluitpunt: 2,1 km

De locatie

- Aan de Voorpeel
- Grenzend aan het Duitse lijntje

De locatie

Kronos Solar

Locatie in landschapstype Peelkernontginning

Waarom deze locatie?

- De locatie ligt in het landschapstype peelkernontginning. Dit is in het beleid aangewezen als meest geschikt landschapstype voor zonneparken
- Netaansluiting op haalbare afstand voor een financieel haalbaar project
- Weinig omwonenden met direct zicht op het initiatief
- Grondeigenaren verlenen medewerking (diversificatie van het boeren bedrijf)
- Het gebied tussen het Duitse lijntje en het vliegveld is provinciaal vrijgegeven voor intensieve veehouderij en wordt gedomineerd door een grote agrarische complexen met relatief weinig groen en water in het gebied
- Met het zonnepark initiatief willen we bijdragen aan het gebied door binnen het initiatief groen aan te planten en ruimte te geven voor water. Daarnaast worden meerdere maatregelen genomen om fauna en biodiversiteit te versterken.
- Een zonnepark op deze locatie zorgt voor een groene buffer tussen het Natuurnetwerk Nederland gebied en de nabije veehouderijen. Dit resulteert in betere leef- en foerageermogelijkheden voor plant en dier.
- We zien kansen om bij tedragen aan beplanting buiten het initiatief om en zijn daarover met betrokken in gesprek.

Koppelkansen

Natuurinclusieve zonneparken en oog voor recreatie

Natuurinclusieve zonneparken

Kronos Solar

- Kronos zet zich in om natuurinclusieve zonneparken te ontwikkelen
- Samen met een externe landschapsarchitect wordt gekeken hoe het zonnepark het beste ingepast kan worden en welke kansen er ook buiten het zonnepark liggen
- Daarnaast wordt middels een ecologische quickscan gekeken welke flora en fauna zich in de buurt van het zonnepark bevinden en hoe het zonnepark deze zou kunnen versterken
- Enkele voorbeelden van maatregelen die Kronos in andere locaties heeft toegepast zijn:
    - Heggen, struweelhagen, singels
    - Natuuroevers, poelen en plasdras zones
    - Kruidenrijk grasland
    - Insectenhotels
    - Vogelkasten
    - Takkenrillen

Koppelkansen: Bijdragen aan het gebied

In samenspraak met omwonenden en belangengroepen

Kronos Solar

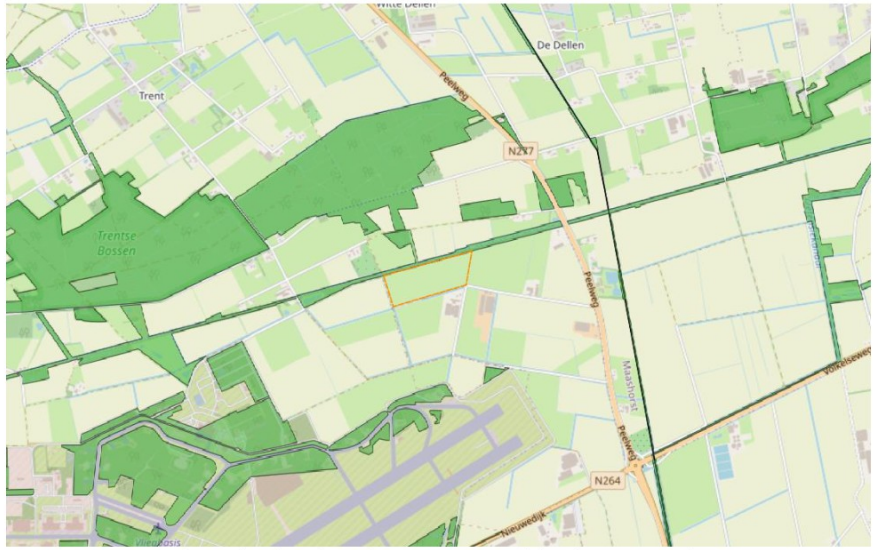
- Huidige situatie gebied tussen het Duits lijntje en het vliegveld: een gebied dat ruimtelijk gedomineerd wordt door een aantal agrarische complexen met beperkte beplanting en waterstroken in het gebied.

- Met het zonnepark initiatief willen we bijdragen aan het gebied door groen aan te planten en ruimte te geven voor water. Daarnaast worden meerdere maatregelen genomen om fauna en biodiversiteit te versterken.

- Ambitie:
  - Door aanplant ook buiten het zonnepark de omgeving vergroenen, de grote agrarische complexen uit het zicht krijgen en historische beplanting terugbrengen (laanbeplanting). Hiervoor zijn we wel afhankelijk van de medewerking van de grondeigenaren buiten het zonnepark,, waarmee we in gesprek zijn
  - Door verschillende samenhangende maatregelen kunnen bovendien groene/ecologische verbindingen tussen de gebieden met reeds aanwezige natuurwaarden (Bos- en heidegebied de Dellen, het Duitse lijntje en de bosschages rondom vliegveld Volkel) worden gecreëerd

Koppelkansen: Aanplant groen en verbeteren biodiversiteit

Kronos Solar

Natuurnetwerk Nederland in de omgeving (donker groen)

Voorbeeld natuuroever – Zuidelijk van Duits lijntje (een mogelijkheid)

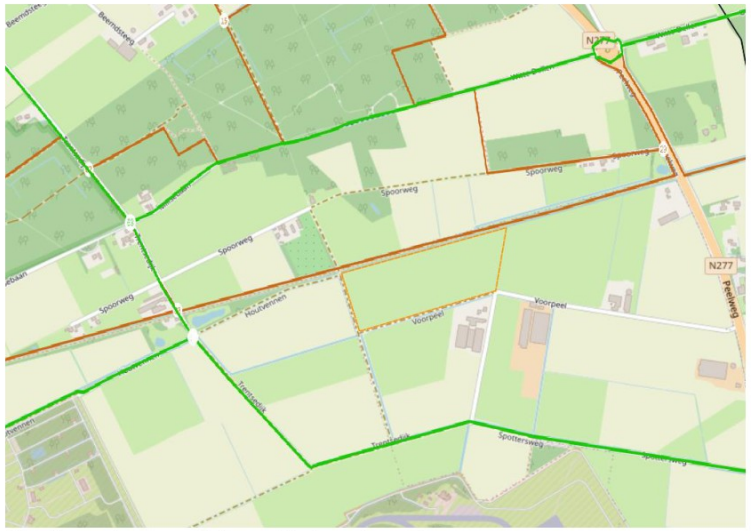
Voorbeeld kruidenzone

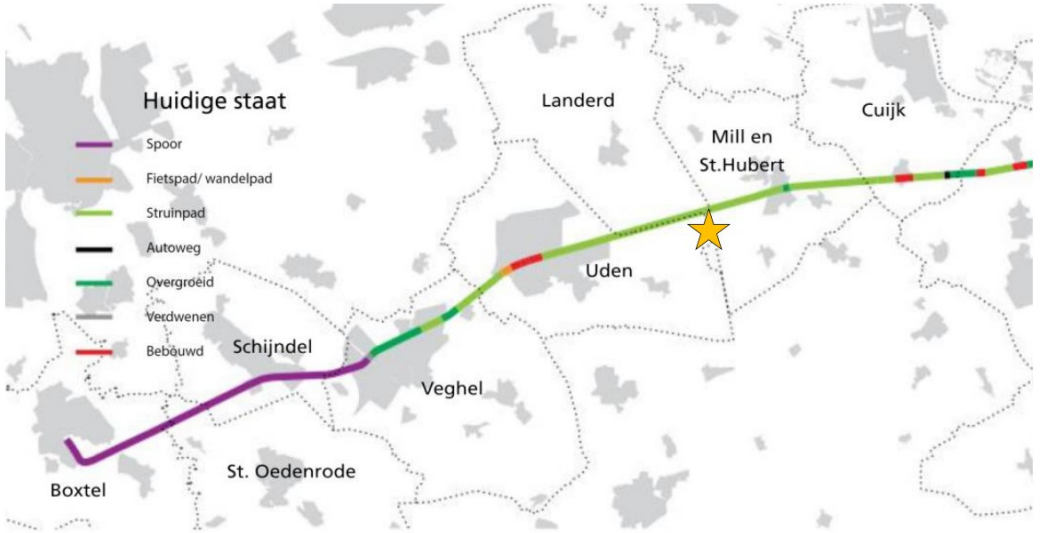
Voorbeeld schapenbegrazing

Koppelkansen: Recreatie

In samenspraak met omwonenden en belangengroepen

Bestaande wandel- en fietsnetwerken

Het Duitse lijntje

Voorbeeld recreatiezone (zonnepark Losser)

Voorbeeld informatiepaneel

Participatie

De buurt beslist mee en profiteert

Participatie

Kronos Solar

Proces participatie

- Doel: Omwonenden van het zonnepark (straal van 500m rondom zonnepark) worden actief betrokken bij de uitwerking van het zonnepark project.
- Middel: Participatieavonden

Financiële participatie

- Doel: Een deel van de baten laten terugvloeien naar de gemeenschap, zodat de omgeving ook meeprofiteert van de opbrengsten van het zonnepark
- Middelen:
  - Lokaal eigendom (streven 50%)
  - Donatie aan een omgevingsfonds
  - Donatie aan een energiefonds
- Dit moet vervolgens worden beschreven in een profijtplan
- Invulling van financiële participatie willen wij samen met de lokale energie coöperatie ULECO doen

Volgende stappen

Plan uitwerken en indienen bij de tender

Volgende stappen

- Plan verder uitwerken. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan:
  - Overleg met het waterschap en natuurverenigingen
  - Overleg met de landschapsarchitecten voor het landschappelijke inpassingsplan

- Initiatief indienen bij de tender

- Participatie verder oppakken, nadat details van tender bekend zijn

Vragen

Kronos Solar

Project Voorpeel, gemeente Maashorst: Informatiebijeenkomst

28-06-2023 *20:00 uur*

Zaal de Mander

Oude Dijk 47, 5427 AB Odiliapeel

Aanwezigen

Kronos Solar

[redacted]

[redacted]

Energie Coöperatie ULECO

Voorzitter

Grondeigenaren

Omwonenden van de volgende adressen (binnen 500m van de planlocatie)

Voorpeel [redacted]

Spoorweg [redacted] (bewoonster kon zelf niet aanwezig zijn, dus heeft representatie gestuurd die in haar plaats aanwezig was)

Spoorweg [redacted]

Peelweg [redacted]

Milsebaan [redacted]

Trentsedijk 28 (ligt op 540m en heeft dan ook geen officiële uitnodiging gehad. Bewoonster heeft gevraagd om aan te sluiten. Hier heeft Kronos Solar mee ingestemd.)

Afbeelding 1: Aanwezige omwonenden informatiebijeenkomst

Verslag

Op 28 juni 2023 heeft Kronos Solar een informatiebijeenkomst georganiseerd voor de omwonenden van de planlocatie van het zonnepark initiatief van Kronos Solar aan de Voorpeel in de gemeente Maashorst.

Kronos Solar is voornemens bij de openstelling van de tender een zonnepark initiatief indienen en vindt het belangrijk om de omwonenden zelf te informeren over het zonnepark initiatief, om te voorkomen dat omwonenden het via andere kanalen moeten vernemen.

Kronos Solar heeft voor deze avond een zaal gehuurd in het dorp Odiliapeel. Alle omwonenden in een straal van 500m van de planlocatie hebben een brief ontvangen met de uitnodiging om bij deze avond aanwezig te zijn. In totaal zijn dit tien adressen (waarvan één adres van de grondeigenaar van de planlocatie is). Van deze tien adressen hebben zich zes adressen aangemeld voor de informatiebijeenkomst (waarvan één de grondeigenaar is). Deze hebben de bijeenkomst ook allemaal bijgewoond. De overige vier adressen zijn niet op de uitnodiging ingegaan en hebben zich ook niet afgemeld.

Ook de energie coöperatie ULECO is uitgenodigd voor de bijeenkomst, evenals de grondeigenaren van de planlocatie en de gemeente Maashorst. Namens ULECO was de voorzitter aanwezig en beide grondeigenaren waren aanwezig. De gemeente Maashorst heeft aangegeven niet bij de informatiebijeenkomst aanwezig te zullen zijn.

De bewoonster van het adres Trentsedijk 28, welke op 540m van de planlocatie ligt, had van een buurvrouw vernomen dat de informatiebijeenkomst plaats zou vinden. De bewoonster heeft gevraagd of zij ook bij de avond aanwezig mocht zijn. Uiteraard was dit mogelijk. We zullen haar voortaan ook bij de groep omwonenden van 500 meter betrekken.

Op de brief stond helaas het verkeerde adres. Het adres op de brief was het adres van een andere locatie van de Mander, op twee minuten rijden van de zaal waar de informatieavond plaatsvond. Kronos Solar heeft bij het verkeerde adres een briefje opgehangen dat de informatiebijeenkomst voor het zonnepark op het adres Oude Dijk 47 zou plaatsvinden. Iedereen die zich aangemeld had was erbij en velen waren direct al naar de goede locatie gekomen.

Kronos Solar heeft een presentatie gegeven waarin zij de volgende thema's heeft behandeld:

1. Introductie over Kronos Solar en de aanleiding van de avond.
2. Uitleg waarom zonneparken in de gemeente Maashorst nodig zijn en aan welke voorwaarden zonneparken moeten voldoen. Dit is op basis van het beleid grootschalige opwekking zonne- en windenergie van de gemeente Maashorst.
3. Uitleg over de totstandkoming van de locatie, een beschrijving van de locatie en een argumentatie waarom Kronos Solar deze locatie geschikt vinden voor de realisatie van een zonnepark.
4. Uitleg over meervoudig ruimtegebruik en koppelkansen op de locatie.
5. Uitleg over het participatietraject. Zowel proces participatie als financiële participatie.
6. Uitleg over de volgende stappen.
7. Vragen

Tijdens de presentatie was er al de mogelijkheid om vragen te stellen. Na afloop van de presentatie was deze mogelijkheid er weer. Gedurende de avond zijn er een aantal goede vragen gesteld, welke Kronos Solar heeft beantwoord. De vragen en opmerkingen en de bijbehorende reactie van Kronos Solar zijn in het volgende hoofdstuk te raadplegen.

Na de presentatie van Kronos Solar, heeft de energie coöperatie ULECO ook een korte presentatie gehouden over ULECO ende rol van de energie coöperatie in een zonnepark initiatief.

Ook hebben de grondeigenaren kort het woord genomen om te motiveren waarom zij ervoor hebben gekozen om samen te werken met Kronos Solar.

Na afloop was er nog tijd om elkaar in een kleinere setting, informeel met een drankje, te spreken.

Kronos Solar heeft de bijeenkomst als prettig/positief ervaren. De sfeer was open en de omwonenden stelden goede en soms ook kritische vragen, wat ook verwacht mag worden op zo'n avond. Natuurlijk was dit de eerste keer dat ze van de plannen te horen kregen, dus het ook veel luisteren. Het is een groep waarmee goed te praten valt. De gesprekken waren redelijk, ondanks dat een deel van de omwonenden het zonnepark liever niet dan wel zien komen.

Kronos Solar heeft geprobeerd om zoveel mogelijk zorgen weg te nemen, om vragen eerlijk en duidelijk te beantwoorden, om openheid van zaken te geven over elke stap en om in oplossingen te blijven denken. Kronos Solar begrijpt dat de komst van een zonnepark wat teweegbrengt en impact heeft op de leefomgeving van de omwonenden. Kronos Solar heeft de ambitie om met de komst van het zonnepark het gehele gebied rondom de planlocatie op te waarderen, om op deze manier ook positief bij te dragen aan de leefomgeving van de omwonenden. De invulling zal door middel van het participatietraject verder worden uitgewerkt.

Kronos Solar heeft mensen in dat kader ook aangeraden om tijdens een eventueel toekomstig participatieproces vooral met elkaar in gesprek te blijven. Door samen het gesprek te blijven voeren kunnen planwijzigingen worden doorgevoerd die bepaalde zorgen verminderen of wegnemen. Het gaat hierbij dan altijd om een afweging van belangen. Kronos Solar heeft er vertrouwen in dat het resterende participatietraject met deze groep omwonenden goed kan verlopen. Omwonenden is ook aangegeven dat ze altijd vragen kunnen stellen en dat een website wordt opgezet.

Vragen/opmerkingen

Vraag/opmerking omwonenden tijdens de bijeenkomst	Reactie Kronos Solar
Binnen 200m van een buurtschap zijn zonneparken uitgesloten. Maar wat is een buurtschap?	Goede vraag. Meestal bedoelen gemeenten hiermee dorpskernen en stroken lintbebouwing. Wij zullen dit later nog uitzoeken*(zie hieronder voor gedetailleerde uitwerking).
Worden de dak installaties (zonnepanelen) door Enexis uitgeschakeld met de komst van een zonnepark in verband met de netcongestie?	Daar gaat Enexis over en ligt buiten onze macht. Wij kunnen ons zonnepark echter pas aansluiten op het moment dat er weer capaciteit op het net is en het netwerk dus verzwaard is. Het is dus niet zo dat Enexis nu dak installaties gaan afsluiten om ruimte te creëren voor ons zonnepark.
Wat is het effect van een zonnepark op de bodem van de planlocatie?	De zonnepanelen staan op afstand van de grond en met voldoende tussenruimte zodat de zon het maaiveld nog steeds kan bereiken. Ook maken wij gebruik van bifaciale zonnepanelen. Deze zonnepanelen laten licht door. Daarnaast nemen wij contractueel de verantwoordelijkheid om ons om het land na de periode van het zonnepark weer terug te leveren in de staat waarin het verkregen is. Zonneparken bestaan nu al vele jaren in binnen- en buitenland en zorgen niet voor vervuiling van de bodem.
Mijn huis kan minder waard worden door de komst van een zonnepark in de omgeving. Kan ik deze schade ergens verhalen?	Wij begrijpen deze zorg. Bij iedere ontwikkeling in de leefomgeving kan planschade worden aangevraagd. Dit loopt via de gemeente.
Wordt het zonnepark in de toekomst nog groter/uitgebreid?	Dit is niet aan ons, waardoor het lastig is hier beloftes over te maken. Wij zullen ons initiatief bij de tender indienen. Als het zonnepark doorgang vindt, krijgen wij op basis van het initiatief dat dan door ons is ingediend een vergunning. Mocht er in de toekomst een ander initiatief ingediend worden in hetzelfde gebied, zal de gemeente het gehele vergunningstraject opnieuw doorlopen voor dat initiatief.
Stralen de zonnepanelen warmte af in de omgeving?	Zonnepanelen kunnen inderdaad vrij hoge temperaturen bereiken. Er zijn onderzoeken gedaan naar de warmte die zonnepanelen dan afstralen. Dit effect op de omgeving is zeer gering.
Waarom kunnen er geen zonnepanelen worden gelegd op het vliegveld Volkel?	Dat is niet aan ons, omdat wij geen contractuele overeenkomst hebben met de grondeigenaar van die gronden (de staat, defensie).
Waarom kan het bestaande zonnepark langs de N264/Zeelandsedijk niet worden uitgebreid?	Deze gronden aan de noordkant van het bestaande zonnepark zijn in eigendom van de

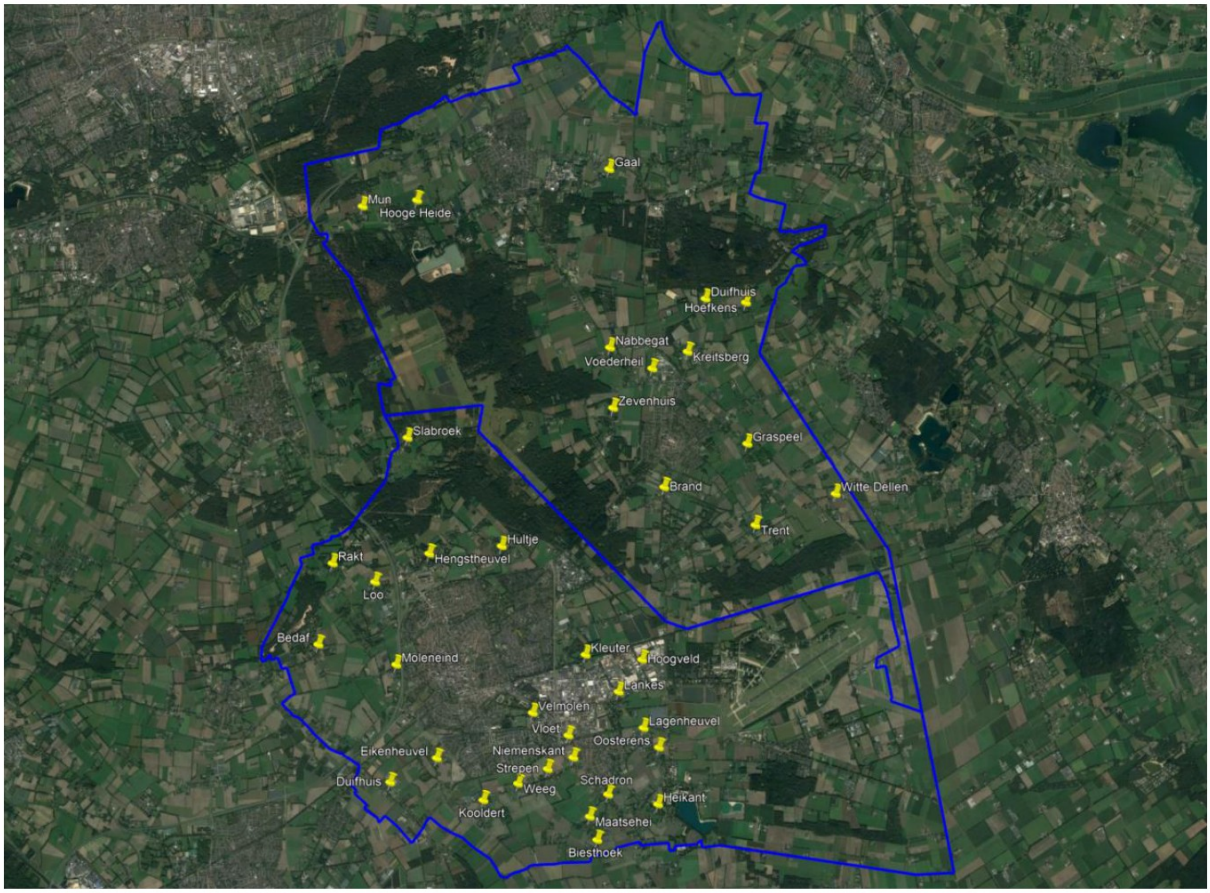
	gemeente. Waarschijnlijk heeft de gemeente andere plannen met deze percelen.
Het bestaande zonnepark langs de N264/Zeelandsedijk heeft helemaal geen landschappelijke inpassing.	Wij zijn het er mee eens dat dit een slecht voorbeeld is van de inpassing van een zonnepark. Er is inderdaad nauwelijks landschappelijke inpassing waar te nemen en er staat een industrieel hekwerk omheen. Wij zullen bij ons initiatief veel meer aandacht besteden aan de landschappelijke inpassing. Hierbij kan gedacht worden aan heggen, struweel, berm met kruidenrijk grasland, hekwerk met houten palen etc.
Recreatiemogelijkheden brengen enkel toeristen en drukte met zich mee. Daar heb ik geen behoefte aan.	Dit is precies waarom wij participatie avonden houden. Wij zijn benieuwd naar jullie wensen, zodat wij daar rekening mee kunnen houden. Wij nemen recreatie altijd mee als mogelijke koppelkans, maar als daar geen behoefte aan is, zullen wij daar rekening mee houden. In het vervolg van het participatietraject gaan wij graag verder in overleg over dit soort dingen.
Wie is de ontwikkelaar en wie is de exploitant?	De ontwikkelaar zijn wij, Kronos Solar. Ook zullen wij de exploitatie doen. Wij streven daarnaast naar 50% lokaal eigendom. Dit zal in samenwerking met de energie coöperatie zijn.
Wanneer zou het zonnepark gereed zijn?	Het is nu nog niet mogelijk om daar een concrete datum voor te geven. Dat is afhankelijk van verschillende componenten. Als de tender opengesteld wordt, waarschijnlijk kort na de zomer van dit jaar (2023), hebben de initiatiefnemers een aantal maanden de tijd om hun initiatief in te dienen. Daarna vindt de selectieprocedure plaats. Het verschilt per gemeente hoelang dat duurt. De geselecteerde initiatieven kunnen gaan toewerken naar de vergunningsaanvraag. Hier gaan ook weer meerdere maanden tot een jaar overheen. Vervolgens zijn wij afhankelijk van wanneer de subsidieregeling opengaat en kost het voorbereiden van de bouw ook nog tijd. Ook zijn wij afhankelijk van wanneer de netcongestie is opgelost en wij een zonnepark kunnen aansluiten. Een concrete datum is dus niet te geven, maar er kan van 3 tot 4 jaar worden uitgegaan.

* Wij hebben na de informatieavond direct uitgezocht wat buurtschappen zijn. De gemeente stelt in haar beleid het volgende: “Rondom Uden, Zeeland en Schaijk liggen een aantal buurtschappen die bestaan uit verspreide huizen en boerderijen. Deze zijn langs de oude wegen gesitueerd.” (Beleid grootschalige opwekking zonne- en windenergie Gemeente Maashorst, 2021)

In de gemeente Maashorst bevinden zich de volgende buurtschappen: Bedaf, Biesthoek, Brand, Duifhuis (Uden), Duifhuis (Zeeland), Eikenheuvel, Gaal, Graspeel, Heikant, Hengstheuvel, Hoefkens, Hooge Heide, Hoogveld, Hultje, Kleuter, Kreitsberg, Kooldert, Lagenheuvel, Lankes, Loo, Maatsehei, Moleneind, Mun, Nabbegat, Niemenskant, Oosterens, Rakt, Schadron, Slabroek, Strepen, Trent, Velmolen, Voederheil, Weeg, Witte Dellen en Zevenhuis. In de bijlage is een afbeelding opgenomen waarin deze buurtschappen in kaart zijn gebracht.

De dichtstbijzijnde buurtschappen zijn Trent (hemelsbreed 1700m) en Witte Dellen (hemelsbreed 1500m).

Bijlagen

Afbeelding 2: alle buurtschappen in de gemeente Maashorst

Afbeelding 3: de planlocatie t.o.v. de dichtstbijzijnde buurtschappen

Afwezige adressen (wel uitgenodigd, geen afmelding)

Voorpeel [redacted]

Voorpeel [redacted]

Spoorweg [redacted]

Peelweg [redacted]

Afbeelding 4: Overzicht adressen afwezig op informatiebijeenkomst

Zonnepark Voorpeel - Verslag keukentafelgesprekken 08-08-2023

Op 8 augustus 2023 hebben [redacted] en [redacted] namens Kronos Solar keukentafelgesprekken gevoerd met de drie omwonenden het dichtst bij het projectgebied. Twee hiervan zijn tevens eigenaar van aanliggende percelen grond. De aanliggende percelen grond aan de oostzijde zijn in het bezit van de grondeigenaar van het zonnepark-perceel.

Voorpeel [redacted]

Tevens grondeigenaar aanliggend perceel

Stelden zich constructief op. Gunnen het de grondeigenaar. Zien graag een houtwal zodat ze het zonnepark niet hoeven te zien. Waren bij de eerste informatiebijeenkomst. Hebben gevraagd om ruimte te houden tussen de weg en het zonnepark.

Erfbeplanting was niet wenselijk, wilde geen bladeren op zijn terrein.

Wat betreft hernieuwde aanplant Voorpeel verzocht erop te letten dat de weg zeker 4m breed en 4m hoog moet zijn i.v.m. hun werkvoertuigen.

Voorpeel [redacted]

Ouder echtpaar. Gaven aan zich zorgen te maken over waardevermindering van de woning en hun uitzicht. Ze vinden zonneparken lelijk. Belangrijk dat ze het niet kunnen zien. Gaven aan dat zij de brief voor de eerste informatiebijeenkomst niet hadden ontvangen, en waren hier daarom niet aanwezig. We hebben hun mailadres gekregen voor toekomstige communicatie. Vonden het moeilijk om er inhoudelijk over te spreken omdat het nog in zo'n vroeg stadium was.

MR: Op kantoor heb ik de presentatie van de bijeenkomst via de mail naar ze toegestuurd.

Voorpeel [redacted]

Tevens grondeigenaar aanliggend perceel

Vriendelijke man, gunt grondeigenaar ook een zonnepark. Heeft zelf ooit ook mogelijkheden zonnepark onderzocht.

Wilde ook meedenken over een heg langs zijn stal. Heeft ook nog niet alle daken vol met zonnepanelen en stond hiervoor open. Verzocht gesprekken voort te zetten wanneer de tender was gewonnen.

Spoorweg
Voorpeel
Voorpeel 3
Voorpeel 1
Voorpeel 5
Grondeigenaar:
Voorpeel 5
Grondeigenaar:
Voorpeel 1
Trentsedijk

kronos solar
edp renewables

VAN [redacted]
ADRES
TEL
E-MAIL
WEBSITE

Aan de bewoners van
Adres 1
Adres 2

Datum: 25-1-2024
Betreft: Informatie zonnepark initiatief Voorpeel

Beste meneer, mevrouw,

Zoals u wellicht weet heeft de gemeente Maashorst, net als elke andere gemeente in Nederland, de opgave om energie-neutraal te worden. Om dit te doen heeft de gemeente niet alleen energiebesparingen en zon-op-dak nodig, maar moet er ook grootschalig duurzame energie worden opgewekt. De gemeente geeft daarbij de voorkeur aan zonneparken. Daarom heeft de gemeente een openstellingsronde gestart, waarbij ontwikkelaars hun plannen kunnen indienen. Wij als ontwikkelaar van zonneparken dragen hier graag aan bij.

U ontvangt deze brief omdat u binnen een straal van 2 kilometer woont van ons initiatief “Zonnepark Voorpeel” gelegen aan de Voorpeel, nabij de Trentsedijk, ten noorden van de vliegbasis Volkel. Wij vinden het belangrijk om u vroegtijdig te infomeren over ons initiatief.

Website
Wij hebben een projectwebsite opgezet waar u meer informatie kunt vinden: www.zonnepark-voorpeel.nl

Proces
Wij zullen dit initiatief indienen bij de gemeente tijdens de openstellingsronde. De gemeente zal het initiatief dan gaan beoordelen en er een score aan toewijzen. Vervolgens zal de gemeente een of meerdere initiatieven uitkiezen die verder mogen met het proces van vergunningaanvraag. Wanneer ons project aan de Voorpeel wordt geselecteerd zal het verdere participatieproces worden opgezet met informatieavonden en de inrichting van de financiële participatie. Dit gebeurt dan in samenwerking met energiecoöperatie ULECO. Wanneer het ontwerp van het zonnepark is afgestemd met de omgeving en belanghebbenden, kan een vergunningaanvraag worden ingediend. Deze wordt dan door de Raad beoordeeld om te bepalen of het project aan de eisen voldoet. Dit hele proces kan nog zeker een jaar duren.

Vragen
Heeft u vragen over het project? Dan kunt u contact opnemen via de gegevens bovenaan deze brief of via het contactformulier op de projectwebsite.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Kronos Solar

kronos solar
edp renewables

VAN [redacted]
ADRES
TEL
E-MAIL
WEBSITE

Aan de bewoners van
«Adres_1»
«Adres_2»

Datum: 23 september 2024
Betreft: Zonnepark Voorpeel: Informatieavond

Beste meneer, mevrouw,

U ontvangt deze brief omdat u omwonende bent van het project 'Zonnepark Voorpeel'.

Zonnepark Voorpeel is bij de gemeentelijke openstellingsronde geselecteerd als één van de te realiseren zonneparken in de gemeente Maashorst. In het kader van de omgevingsdialoog wordt daarom een informatieavond georganiseerd. Tijdens deze avond kunt u meepraten over het ontwerp van het zonnepark.

Omgevingsdialoog
De vraag die op deze avond aan u wordt gesteld is:

Wat is het beste ontwerp voor een zonnepark op deze locatie?

Denk daarbij bijvoorbeeld aan de volgende onderwerpen:

- Landschappelijke inpassing (waar komt aanplant, wat voor soorten, type beheer)
- Vergroting biodiversiteit (welke maatregelen, gericht op welke diersoorten, type beheer)
- Recreatie (is recreatie gewenst, inrichting, welk type)
- Inrichting zonnepark (paneelhoogte, opstelling, locatie transformatorstations, kleuren)
- Lokaal eigendom (hoe kunnen inkomsten van het zonnepark terugvloeien naar de samenleving)

Informatieavond
Datum: Maandag 7 oktober 2024
Tijd: 19:30 – 21:30
Locatie: Dorpshuis Zeeland, Kerkstraat 56, Zeeland
Aanwezigen: Omwonenden, lokale belangenpartijen, gemeente, Kronos Solar

Komt u naar de informatieavond? Laat ons dit dan weten met een mail naar [redacted] onder vermelding van uw adres en het aantal mensen waarmee u komt. Op die manier kunnen we samen met het personeel van de locatie de avond beter voor u voorbereiden.

Meer informatie
Op zonnepark-voorpeel.nl kunt u de projectwebsite terugvinden. Hierop vindt u informatie over het project, de locatie, het ontwerp en de participatie. Ook kunt u via deze weg contact met ons opnemen om vragen te stellen of suggesties te doen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Kronos Solar

kronos solar
edp renewables

Informatieavond Zonnepark [redacted]

07.10.2024

Agenda

1. Inleiding
2. Presentatie opgave en beleid (Gemeente)
3. Presentatie energiecoöperatie (ULECO)
4. Vraag en antwoord
5. Pauze
6. Presentatie ontwerp (Kronos Solar)
7. Vraag en antwoord
8. Afsluiting

1. Inleiding

Inleiding

Aanwezigen

- Kronos Solar
- Gemeente Maashorst
- Energiecoöperatie ULECO
- Omwonenden kleine en middelgrote kring (tot 500m rondom plangebied)
- Vertegenwoordigers natuurorganisaties

Waar staan we

- Project Zonnepark Voorpeel bovenaan in voorkeursvolgorde gemeentelijke tender
- Concept ontwerp opgesteld
- Participatieproces: Overleg met verschillende belangenpartijen (energiecoöperatie, natuurgroepen, veiligheidsregio, waterschap, omwonenden etc.)
- Werken naar vergunningsaanvraag toe

Inleiding

Doel van de avond

- Informeren over gemeentelijke doelstellingen en beleid, energiecoöperatie ULECO en concept ontwerp
- Meedenken over het ontwerp
  - Wel: Landschappelijke inpassing
  - Niet: Locatie, afmetingen planlocatie en aantal panelen
- Beantwoorden van vragen
- Ophalen van wensen, ideeën en belangen (vragenlijst)

2. Presentatie opgave en beleid (Gemeente)

Omgevingsdialoog

- [redacted] | Beleidsadviseur klimaat en energie
- [redacted] | Adviseur duurzaamheid
- Oktober 2024

Gemeente Maashorst

Doelstellingen

- **Klimaatakkoord**
  - T.o.v. 1990, 55% CO_2-emissiereductie voor 2030,
  - 35 TWh duurzame elektriciteit opwekken in 2030.
  - 2050 klimaatneutraal.

- **Regio Noordoost-Brabant**
  - Besparing energie (warmte en elektriciteit): circa 1% per jaar
  - Opwek hernieuwbare energie (warmte en elektriciteit):

    Elektriciteit: **5,5 PJ (= 1,6 TWh) tot 2030**

    Warmte: 3 PJ tot 2030

- **Gemeente Maashorst**

  RES (Regionale Energiestrategie)-opgave vastgesteld 2021:
  - 0,15 TWh hernieuwbare elektriciteit in 2030
  - 0,03 TWh was hiervan reeds in 2020 gerealiseerd

Mondiaal
Klimaatakkoord
Parijs

Nationaal
Klimaatakkoord

Regionaal
RES Noord-oost
Brabant

Lokaal
Beleid Grootschalige
Energieopwekking &
Bestuursakkoord
Maashorst

maashorst

Wat doet de gemeente om de doelen te behalen?

Alle treden van de "zonneladder" benutten, o.a.

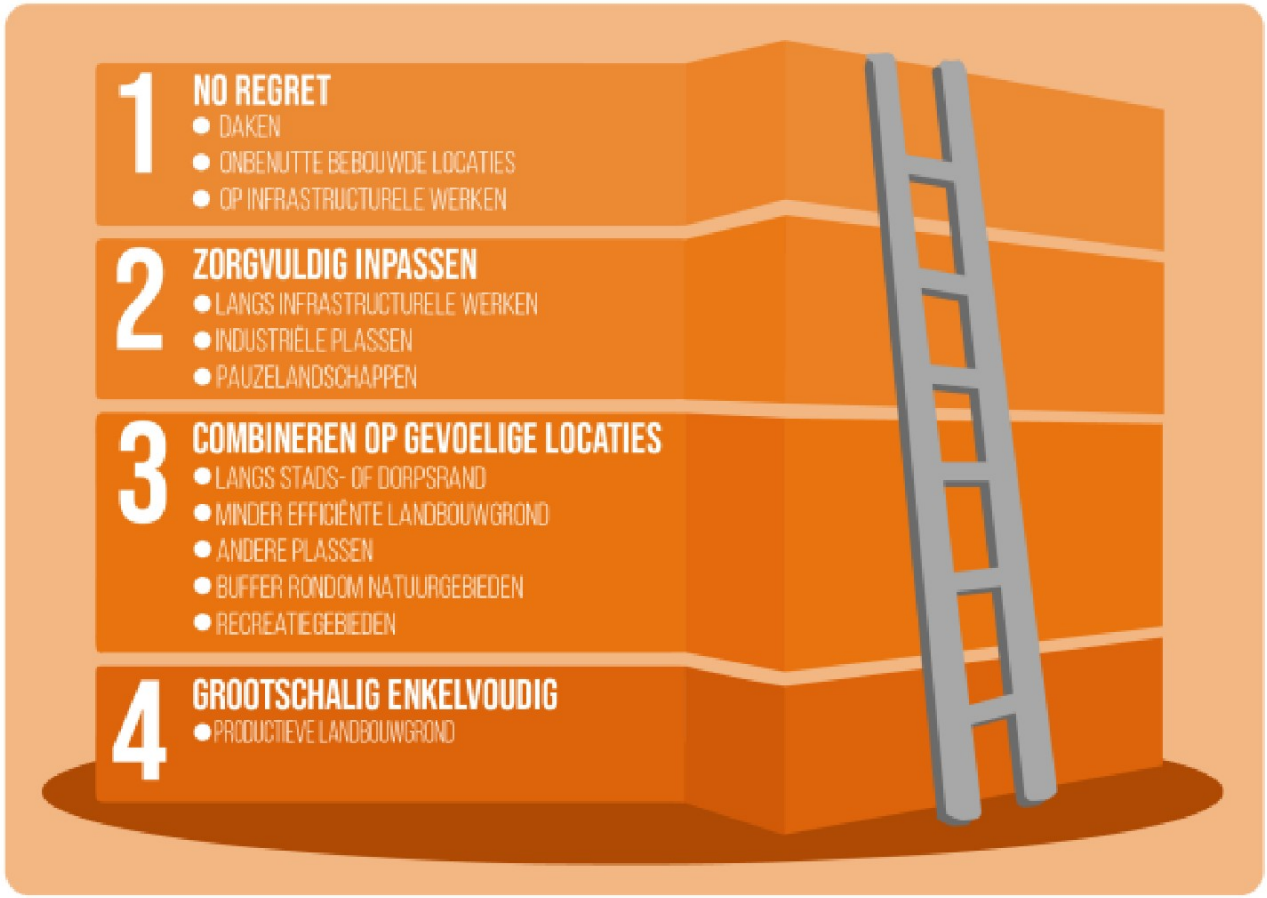
- Opwek zonne-energie op gebouwen
- Aanvraag energie op Rijksgronden - defensieterrein Volkel en Rijksweg A50

Beperkingen

- Windenergie door Vliegbasis Volkel

Onze doelen voor 2030 zijn 0,12 TWh

- Grondgebonden zonneparken (0,06 TWh)
  → **55-60 ha**
- Zon-op-dak bij bedrijven, restgronden, parkeerplaatsen (0,06 TWh)
  → **55-60 ha**

maashorst

Kaart op basis van geschreven beleid voor zonneparken

Legenda

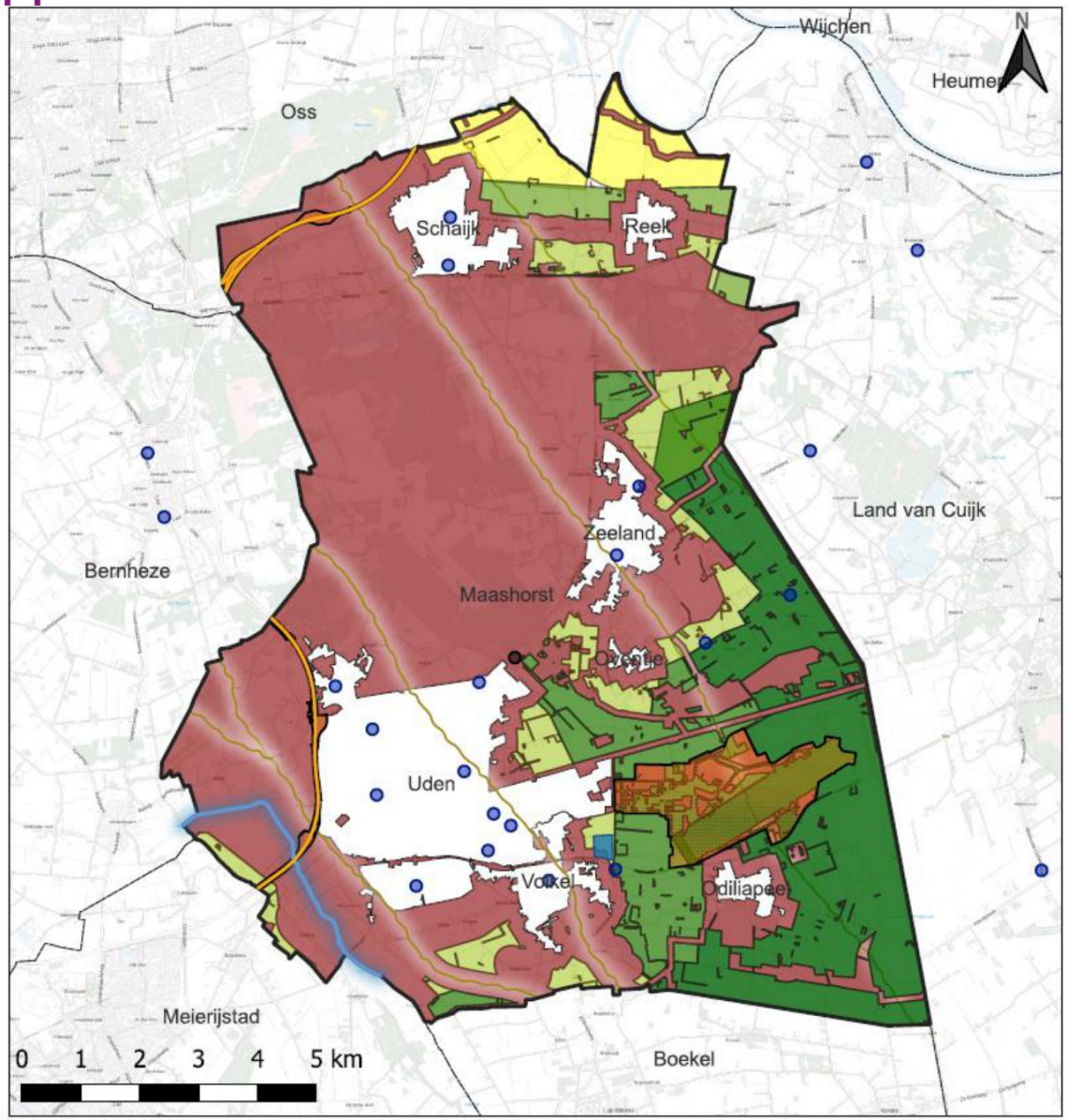
Topografische markeringen
- Bestaande zonneveld(en)
- A50 Maashorst
- Leijgraaf beek
- Gemeentegrens Maashorst
- Gemeentegrenzen buurgemeenten

Netwerkstations
- Verdeelstations
- Hoofdstations

Geschikte gebieden zonne-energievelden
- OER gebied - Defensie
- OER gebied - A50

Geschikte gebieden
- Voorkeursgebied 1: Peelkernontginning
- Voorkeursgebied 2: Jonge heideontginningen
- Voorkeursgebied 2: Maasterrasontginningen
- Voorkeursgebied 3: Oude (zand) ontginningen
- Voorkeursgebied 4: Komgronden

Uitgesloten gebieden zonne-energievelden
- Peelrand breuken
- Bebouwingskernen
- Uitgesloten gebieden

maashorst

facet Sustainable Development

20 mei 2023 | v7
Auteur:
Bart van Valenberg
bvv@facetadvies.nl

maashorst

Beleid richting tender

- Openstellen van tender Zon-op-Land voor de initiatiefnemers à la aanbestedingsprocedure
- In deze eerste openstellingsronde in totaal 30 hectare opengesteld voor de ontwikkeling van zonneparken volgens de actuele kaart
- Het landschapstype bepaalt de maximale omvang van het zonnepark
- In geen enkel landschapstype is een zonnepark van groter dan 20 hectare toegestaan
- Met deze 30 hectare kan ± 0,03 TWh gerealiseerd worden
- De voorstellen zijn getoetst door een extern deskundigenpanel

maashorst

Grondgebonden zonneparken

8 voorstellen ingediend

- Getoetst op 23 ruimtelijke aspecten én sociaal-maatschappelijke aspecten, o.a.
  - Locatie
  - Landschappelijke inpassing
  - Meekoppelkansen
  - Meerwaardecreatie
  - Participatieplan
  - Omgevingsdialogen
  - Communicatieplan

- Het deskundigenpanel heeft een voorkeursvolgorde gemaakt →
  De 2 beste plannen na een "conceptverzoek“ in behandeling bij gemeente

- Belangrijk onderdeel: de dialoog met de omgeving

maashorst

Vervolgstappen zonneparken

- Initiatiefnemer werkt conceptverzoek verder uit a.h.v. vragen vanuit gemeente en participatie

- Wanneer alle aspecten goed zijn bevonden kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd in reguliere vergunningenprocedure

Nieuwe regels zonneparken

- 11 oktober 2023: Openstelling 1ste tender zon-op-land Maashorst

- <u>Regels (trede 4):</u>
  - Goede landschappelijke inpassing
  - Stimuleren van meerwaarde
  - Onderbouwing van de zonneladder

- 23 oktober 2023: Extra aanscherping zonneladder door Rijk
- 1 juli 2024: Provinciale omgevingsverordening aangepast, besluit volgt nog
- 1 juli 2025: Overgangsregeling van toepassing (concept)

- <u>Nieuwe extra regels voor zonneparken (trede 4):</u>
  - Agri-PV
  - Transitiegronden
  - Vermindering netcongestie / efficiënter netgebruik

maashorst

Overvol elektriciteitsnetwerk

- Hoofdstation Uden is overbelast, uitbreiding pas verwacht in 2029-2031.
- Zonneparken meestal rechtstreeks aangesloten op het hoofdstation.
- Het zonnepark kan worden aangesloten wanneer de netcongestie is opgelost of netneutraal is.

- Zon-op-dak zit op het laagspanningsnetwerk aangesloten.
- Bij te hoge pieken op het elektriciteitsnet kan het voorkomen dat de omvormer de zonnepanelen uitschakelt.

- Waarom nu starten:
- Processen duren lang
- Enexis investeert op basis van vergunde projecten
- Afspraken regionaal en landelijk

maashorst

Vragen

- **Heeft u vragen aan ons?**

3. Presentatie energiecoöperatie (ULECO)

Uw Lokale
Energie Coöperatie

uleco

Gemeente Maashorst

www.uleco.nl

Uw Lokale
Energie Coöperatie

uleco

Bouwen aan een toekomst met duurzame energie

De toekomst is belangrijk
genoeg om je
daarvoor in te zetten

1

2

3

4

Uw Lokale
Energie Coöperatie

uleco

De toekomst is belangrijk
genoeg om je
daarvoor in te zetten

1

De zonne-energie opgewekt
in de Gemeente Maashorst
moet ten goede komen aan
de inwoners van de gemeente

2

4

3

Een zonnepark moet een
meerwaarde hebben

Uw Lokale
Energie Coöperatie

uleco

De toekomst is belangrijk
genoeg om je
daarvoor in te zetten

1

De zonne-energie opgewekt
in de Gemeente Maashorst
moet ten goede komen aan
de inwoners van de gemeente

2

4

Iedereen moet kunnen
meeprofiteren, ook als men
niet draagkrachtig genoeg is

3

Een zonnepark moet een
meerwaarde hebben

Uw Lokale
Energie Coöperatie

uleco

ULECO

- Uleco werkt samen met de gemeente
- Okt 2023 ondertekening convenant

ULECO

- Lid van Platform Coöperatief Duurzaam
- Samenwerkingsverband coöperaties Noord Oost Brabant

PLATFORM COÖPERATIEF DUURZAAM
NOORDOOST BRABANT

ULECO

- Lid van Energie Samen
- Landelijke koepel van energiecoöperaties

energie samen
De energietransitie, dat zijn wij!

ULECO

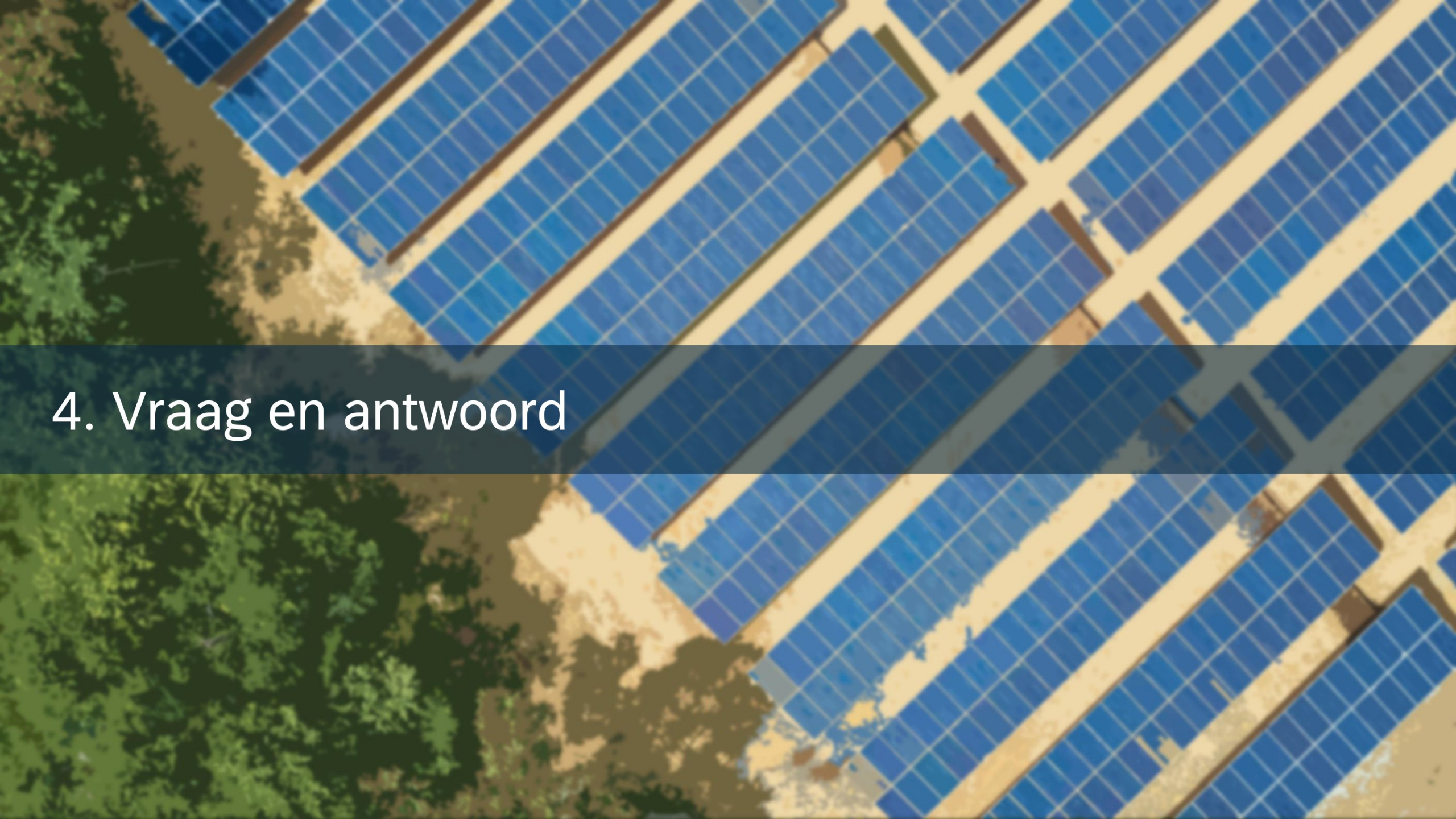
- Overeenkomst met natuurvrienden om samen op te trekken bij vaststellen van **ontwerp, bouw en onderhoud** van zonneparken

DIT DOEN WE OM UITEINDELIJK TE ZEGGEN

GOED
BEZIG
met klimaatadaptatie

4. Vraag en antwoord

5. Pauze

6. Presentatie ontwerp (Kronos Solar)

Geschikte en uitgesloten gebieden zonne-energievelden

Legenda

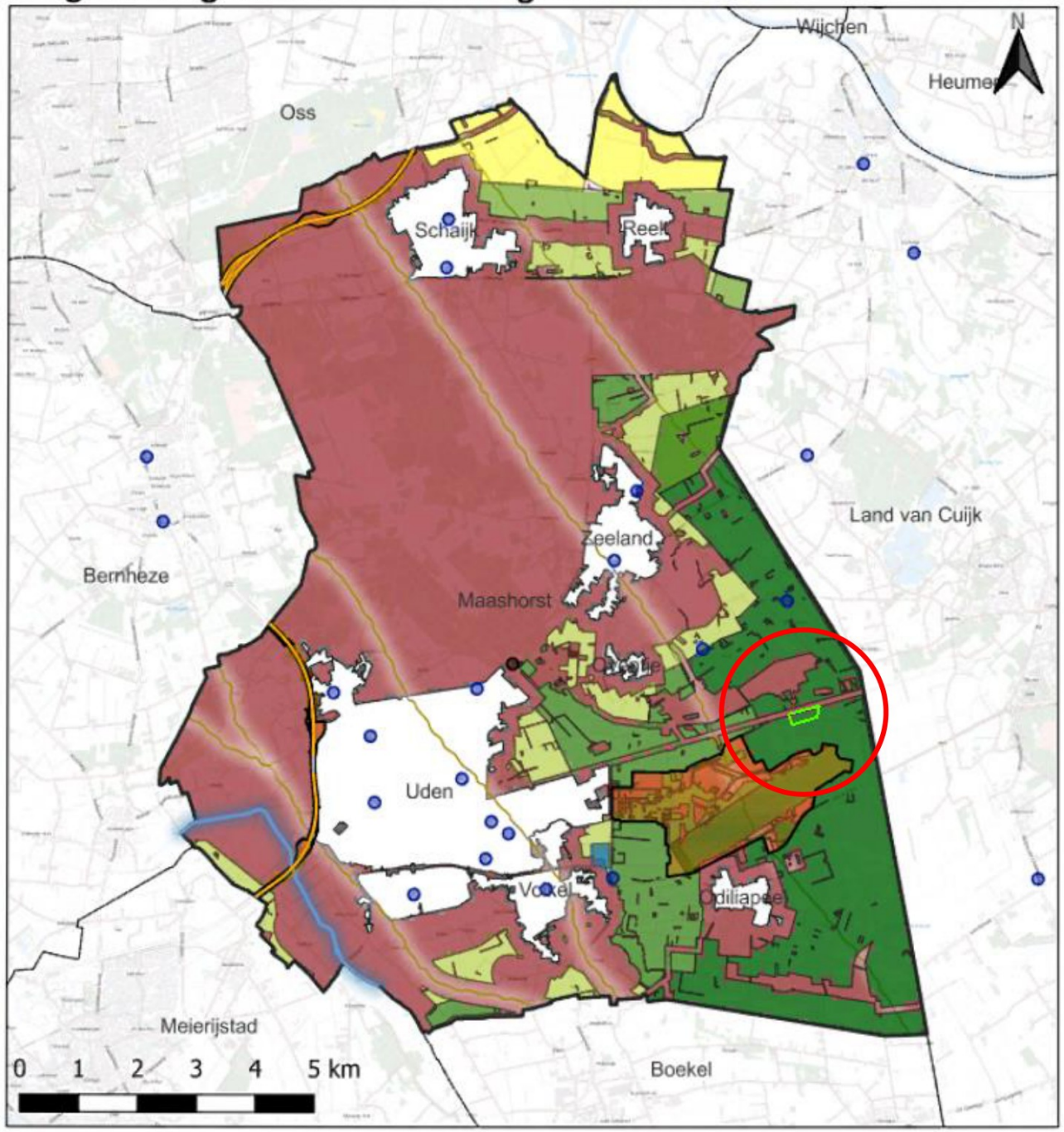
Topografische markeringen
- Bestaande zonneveld(en)
- A50 Maashorst
- Leijgraaf beek
- Gemeentegrens Maashorst
- Gemeentegrenzen buurgemeenten

Netwerkstations
- Verdeelstations
- Hoofdstations

Geschikte gebieden zonne-energievelden
- OER gebied - Defensie
- OER gebied - A50

Geschikte gebieden
- Voorkeursgebied 1: Peelkernontginning
- Voorkeursgebied 2: Jonge heideontginningen
- Voorkeursgebied 2: Maasterrasontginningen
- Voorkeursgebied 3: Oude (zand) ontginningen
- Voorkeursgebied 4: Komgronden

Uitgesloten gebieden zonne-energievelden
- Peelrand breuken
- Bebouwingskernen
- Uitgesloten gebieden

maashorst

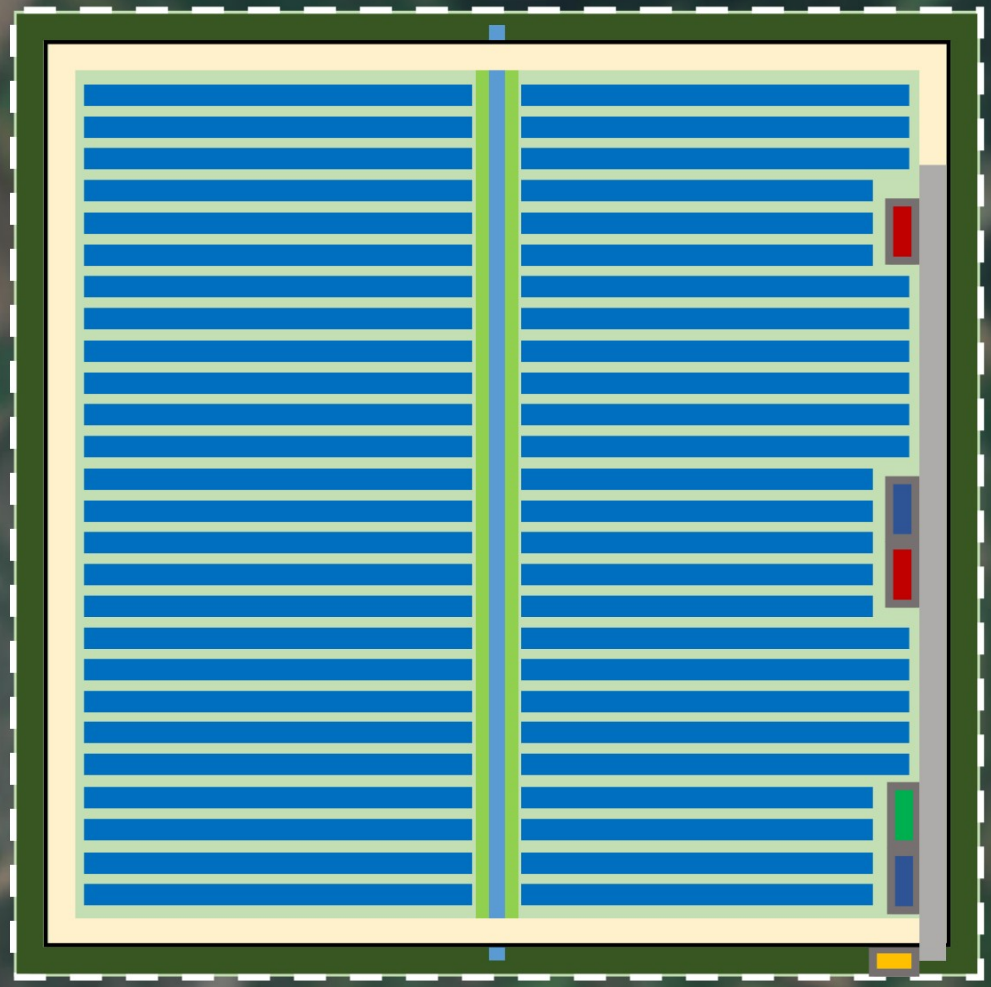
facet
Sustainable Development

20 mei 2023 | v7
Auteur:

Het plangebied

Schematische weergave zonnepark

Wat is het beste ontwerp voor een zonnepark op deze locatie?

Opzet ontwerp

Stap 1: Analyse locatiekenmerken

Wat speelt er op en rondom het plangebied?

Stap 2: Streefbeeld

Wat is het beeld op en rondom het plangebied waar wij naar streven?

Stap 3: Vereisten

Met welke technische en beleidsmatige vereisten dient rekening te worden gehouden?

Stap 4: Opstellen concept ontwerp

Hoe kan het streefbeeld worden behaald, rekening houdend met de vereisten?

Stap 5: Feedback op concept ontwerp ophalen

Wat vinden belanghebbenden van het concept ontwerp?

Stap 6: Opstellen definitief ontwerp

Hoe kan de feedback, voor zover als mogelijk, worden verwerkt?

Stap 1: Analyse locatiekenmerken

Resultaten analyses

- Aantal grootschalige agrarische gebouwen
- Beperkte landschapselementen
- Vliegveld Volkel
- Duits Lijntje (recreatie en natuur)
- Geen kwel
- Ecologie: rekening houden met de das

Stap 2: Streefbeeld

Stap 2: Streefbeeld

Hoe kan een zonnepark de biodiversiteit verbeteren?

- Gedragscode zon op land: Afspraken om biodiversiteit en natuur bij zonneparken te versterken
- Onderzoek WUR: Er liggen volop kansen voor biodiversiteit op zonneparken
- Eisen in de SDE++ subsidie

- Ruimte tussen de licht doorlatende panelen
- Aanplant kruidenzones: trekt insecten en vogels aan
- Groenaanplant: voedsel en schuilgelegenheid
- Gezonde bodem: geen bestrijdingsmiddelen of kunstmest, wel schapenbegrazing
- Aanleggen natte natuur

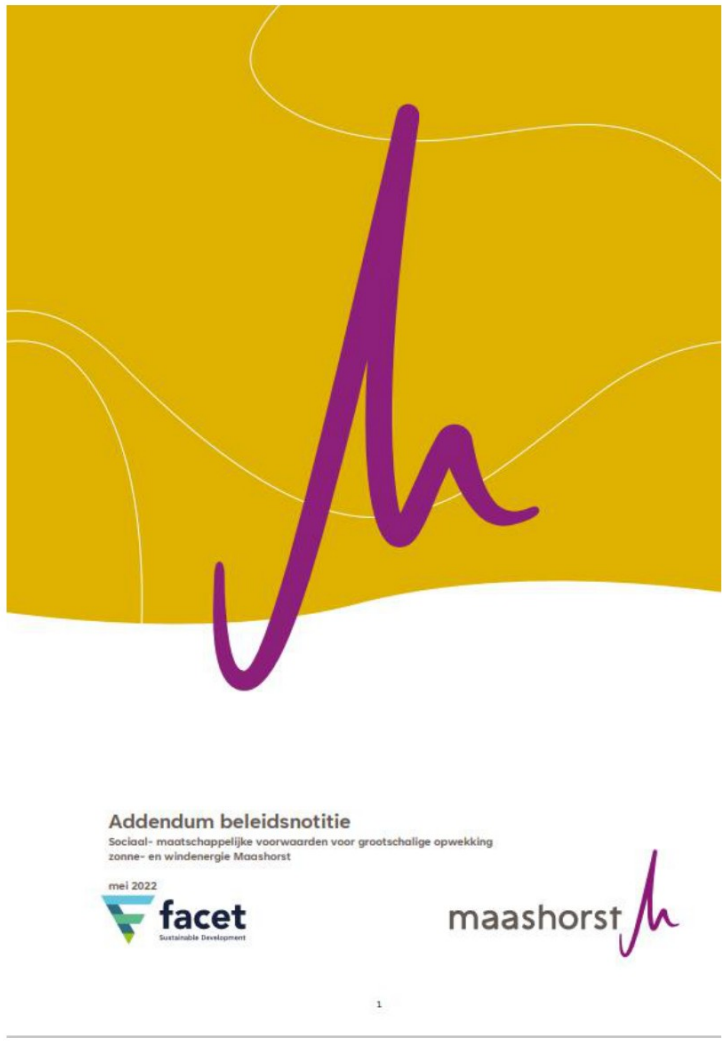
Stap 3: Vereisten

Technisch noodzakelijk
- Zonnepanelen (10MWp)
- Transformators
- Inkoopstation (bij entree)
- Batterijen
- Container reserveonderdelen
- Container besturingssysteem
- Interne weg
- Onderhoudsstroken

Beleidsmatig noodzakelijk
- Versterking biodiversiteit
- Brede randen
- 25% afstand paneelrijen (SDE++)
- Maatregelen das

Beheer
- Geen kunstverlichting
- Groenonderhoud
- Schapenbegrazing
- Monitoring
  - Bodem
  - Water
  - Ecologie

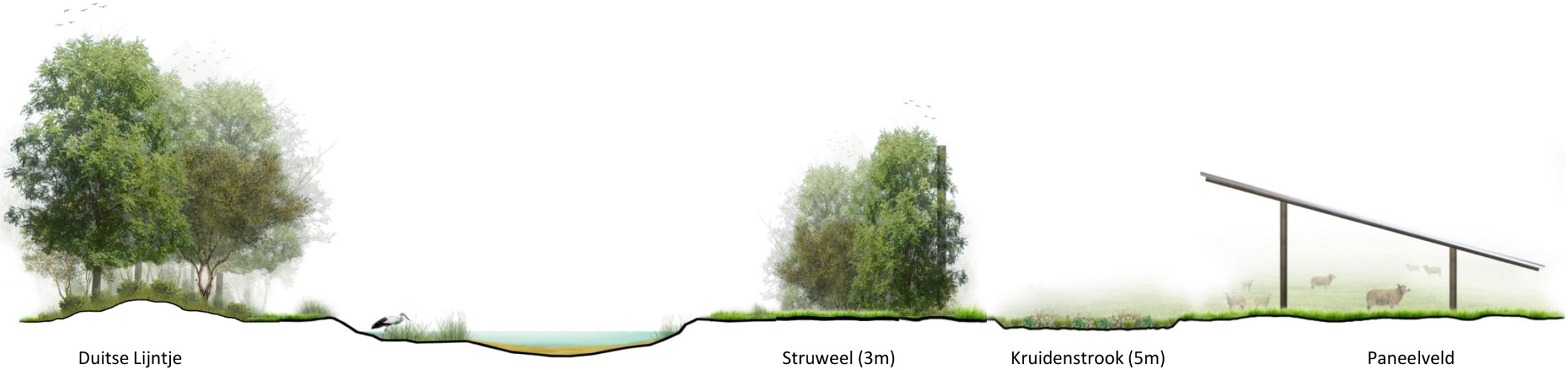
Stap 4: Opstellen concept ontwerp

- Zuidopstelling
- Max 2,5m hoog

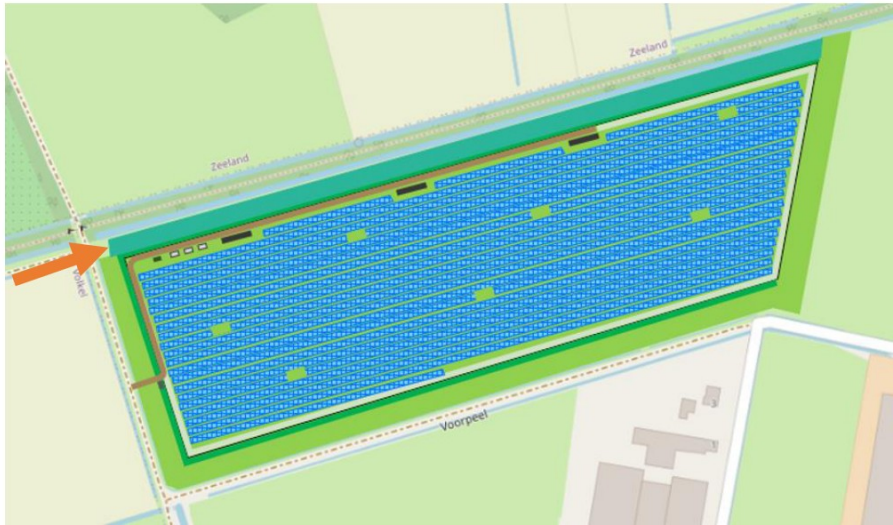

Deze afbeelding is een concept waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.

Stap 4: Opstellen concept ontwerp

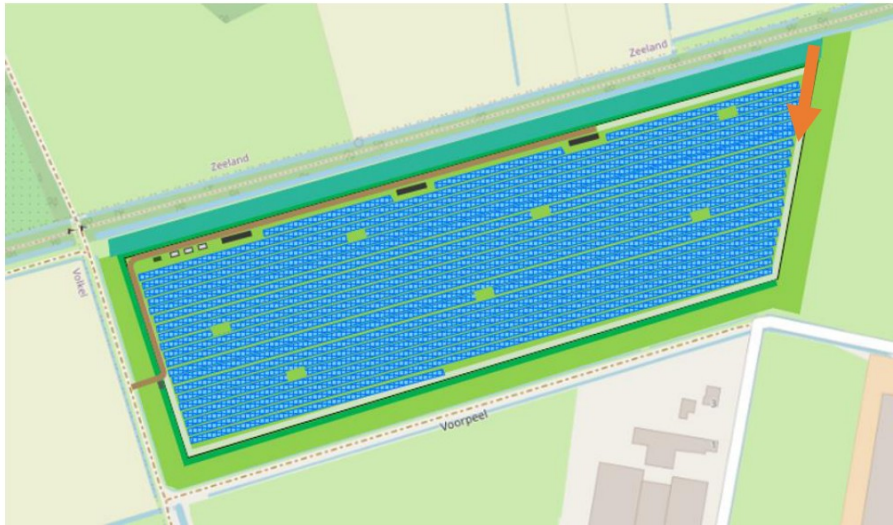
Dwarsdoorsnede Noordzijde

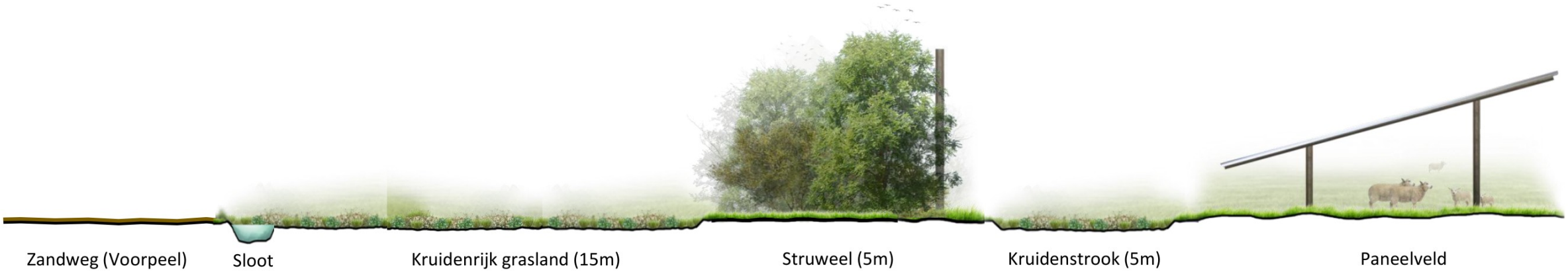
Stap 4: Opstellen concept ontwerp

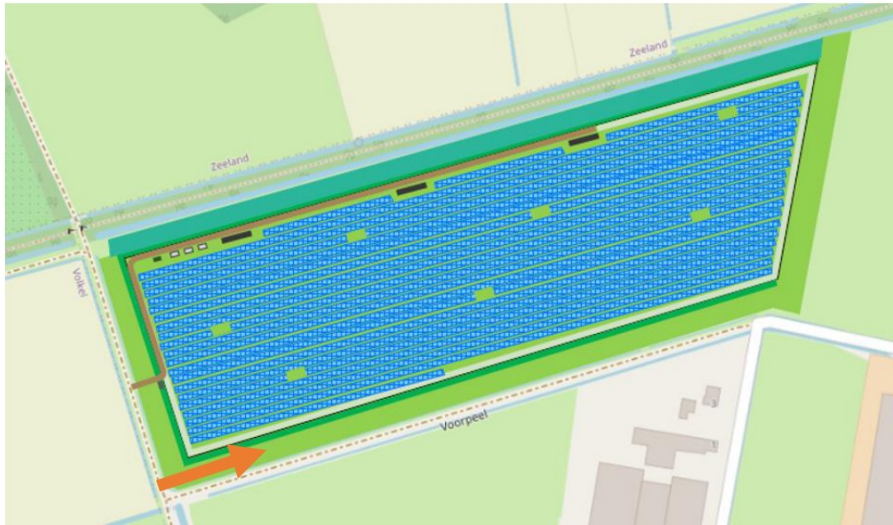
Dwarsdoorsnede Oostzijde

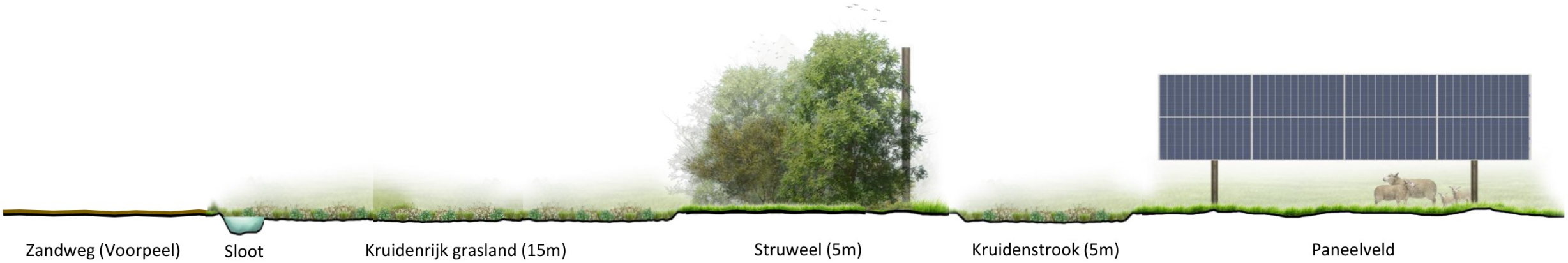
Stap 4: Opstellen concept ontwerp

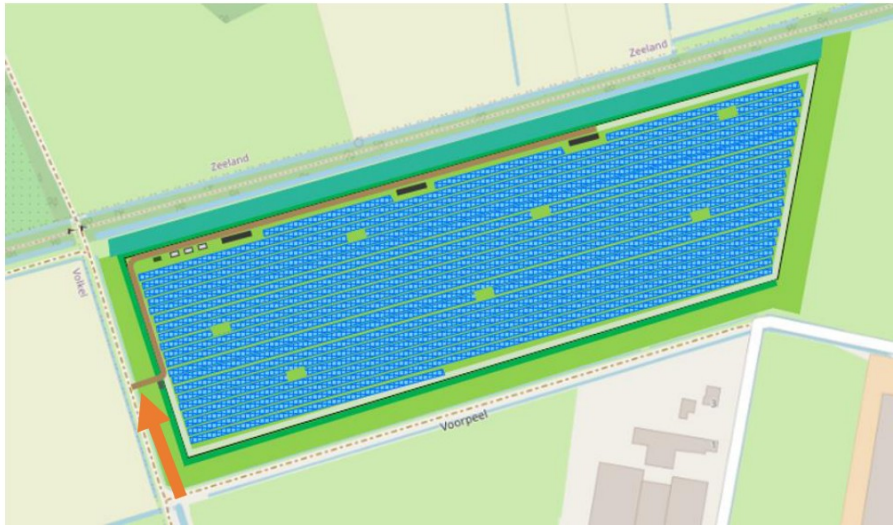
Dwarsdoorsnede Zuidzijde

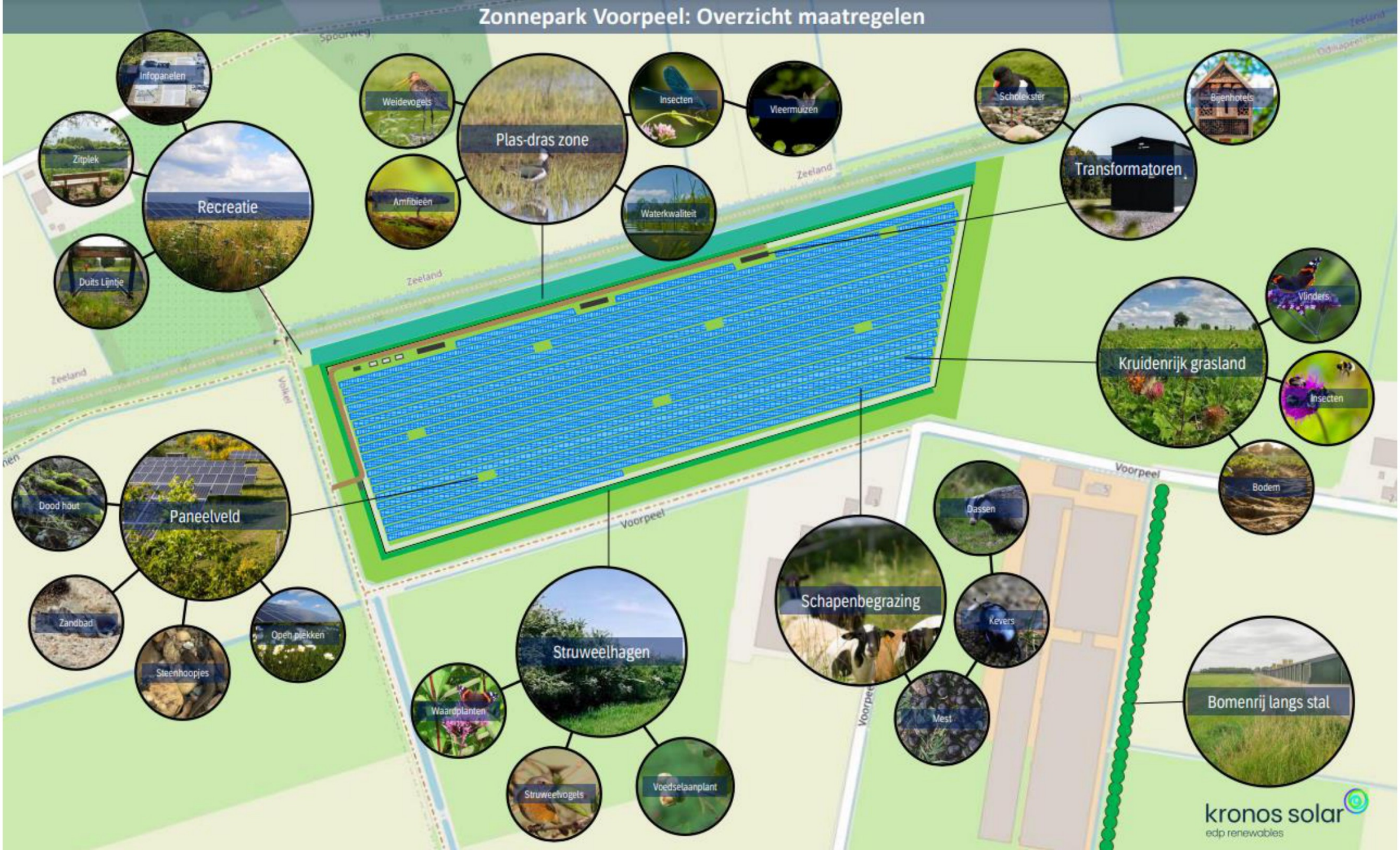
Stap 4: Opstellen concept ontwerp

Dwarsdoorsnede Westzijde

Zonnepark Voorpeel: Overzicht maatregelen

Stap 5: Feedback op concept ontwerp

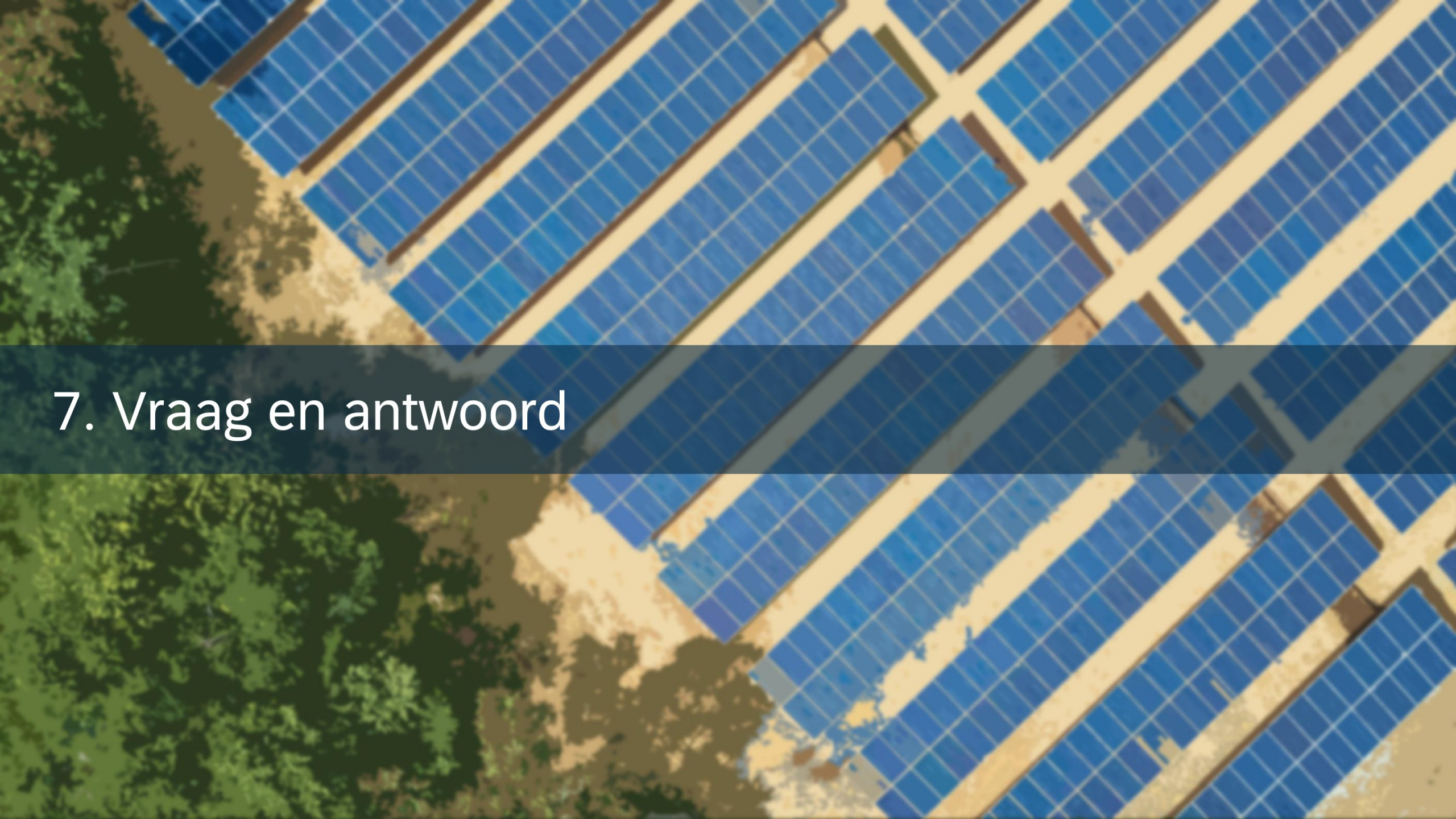
Wat is het beste ontwerp voor een zonnepark op deze locatie?

Vul de vragenlijst in en stop deze in de ideeënbus

Stap 6: Opstellen definitief ontwerp

Opgehaalde feedback, voor zover als mogelijk, wordt verwerkt in het definitieve ontwerp

- Omwonenden (kleine en middelgrote kring)
- Grondeigenaren
- Lokale natuurorganisaties
- Waterschap
- Veiligheidsregio
- Defensie
- Gemeente
- Provincie

7. Vraag en antwoord

8. Afsluiting

Afsluiting

Wensen/ideeën/opmerkingen/vragen

- Vul de vragenlijst in en stop deze in de ideeënbus

Vervolg

- Verzamelen belangen bij andere belangenpartijen
- Evaluatie en verwerking van belangen in planontwerp
- Terugkoppeling finaal ontwerp

Projectmanagers Kronos Solar

Projectwebsite

www.zonnepark-voorpeel.nl

kronos solar
edp renewables

Einde

Informatieavond Zonnepark [redacted]

Zonnepark Voorpeel: Vragenlijst Omgevingsdialoog

Uw adres:

1. Hoe kan het ontwerp van Zonnepark Voorpeel worden verbeterd?

2. Hoe kan de noordzijde van het ontwerp worden verbeterd?

3. Hoe kan de oostzijde van het ontwerp worden verbeterd?

4. Hoe kan de zuidzijde van het ontwerp worden verbeterd?

5. Hoe kan de westzijde van het ontwerp worden verbeterd?

6. Welke vragen heeft u nog? Is er informatie die ontbreekt?

7. Overige opmerkingen

Zonnepark Voorpeel: Informatieblad

Vervolg

Okt-Nov ‘24	Verzamelen belangen bij andere belangenpartijen
November ‘24	Evaluatie en verwerking van belangen in planontwerp
Nov-Dec ‘24	Terugkoppeling gewijzigde planontwerp
Januari ‘25	Vergunningaanvraag
Juni ‘25	Afgifte vergunning
Sept-Dec ‘25	SDE++ subsidieronde
Feb ‘26	Bijeenkomst financiële participatie

Vragen of opmerkingen?

Heeft u vragen of opmerkingen?
Stuurt u dan een mail naar één van onze projectmanagers.

Projectmanagers Kronos Solar

Projectwebsite

www.zonnepark-voorpeel.nl

Zonnepark Voorpeel: Overzicht maatregelen
Infopanelen
Zitplek
Recreatie
Duits Lintje
Weidevogels
Amfibieën
Plas-dras zone
Insecten
Vleermuizen
Waterkwaliteit
Scholekster
Bijenhotels
Transformatoren
Vlinders
Kruidenrijk grasland
Insecten
Bodem
Dood hout
Paneelveld
Zandbad
Steenhoopjes
Open plekken
Struweelhagen
Waardplanten
Struweelvogels
Voedselaanplant
Dassen
Schapenbegrazing
Kevers
Mest
Bomenrij langs stal
Spoorweg
Zeeland
Volker
Voorpeel
kronos solar
edp renewables

Verslag informatieavond Zonnepark Voorpeel

Datum & Tijd	7 oktober 2024, 19:30-21:30
Locatie	Dorpshuis Zeeland
Aanwezigen	[redacted] (Kronos Solar), [redacted] (Kronos Solar)
	[redacted] (gemeente)
	[redacted] (ULECO), [redacted] (ULECO), [redacted] (ULECO)
	Natuurvrienden (Stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden, IVN), Energieboswachter (Brabantse Milieufederatie)
	Omwonenden kleine en middelgrote kring
	Grondeigenaren

Naar alle adressen binnen de kleine- en middelgrote kring zijn brieven gestuurd met de uitnodiging voor deze informatiebijeenkomst. Het betreft 10 adressen. 5 adressen (inclusief grondeigenaar) hebben zich aangemeld. 2 hebben zich afgemeld. 3 hebben niet gereageerd.

Introductie

[redacted] (Kronos Solar) begint de avond en heet iedereen welkom. Tijdens de introductie komen twee mensen nog wat later binnen. In de introductie wordt vermeld wat de aanleiding en het doel van de avond is.

Presentatie gemeente

Na de introductie wordt het woord gegeven aan [redacted] (gemeente Maashorst). Zij geeft een presentatie over de gemeentelijke doelstellingen en hoe de gemeente deze wil bereiken. Er wordt op verschillende fronten ingezet, op basis van de Zonneladder: zon-op-dak, het OER-traject (Opwek Energie Rijksgronden, zoals vliegbasis Volkel en langs de snelweg) en ook zonneparken zijn nodig om de doelstellingen te behalen. Ze geeft een toelichting op de tender-procedure waarin Zonnepark Voorpeel is verkozen tot het winnende project en de vervolgstappen. Ook geeft ze een toelichting op de nieuwe regels voor zonneparken naar aanleiding van de brief van Hugo de Jonge van oktober 2023, en een uitleg van de netproblematiek. Dan is er ruimte om vragen te stellen. *(Zie voor een lijst van vragen en antwoorden verderop in dit verslag).*

Presentatie ULECO

[redacted] (ULECO) geeft een presentatie over energiecoöperatie ULECO. Hij licht toe wat hun doelen zijn, en hoe ze lokaal willen samenwerken met verschillende partijen om te zorgen dat er een goed plan voor het zonnepark komt. Hierbij werken ze onder andere nauw samen met de Natuurvrienden (IVN, Stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden, Vogelwacht) om te zorgen dat het ontwerp, de bouw en het beheer van Zonnepark Voorpeel op een goede en natuurinclusieve manier wordt gedaan. Dan is er ruimte om vragen te stellen. *(Zie voor een lijst van vragen en antwoorden verderop in dit verslag).*

Pauze

Er is een pauze van circa 15 minuten, waarin verschillende aanwezigen onderling met elkaar spreken.

Presentatie Kronos Solar

[redacted] (Kronos Solar) geeft een presentatie over het ontwerp van Zonnepark Voorpeel. Er wordt toegelicht uit welke onderdelen een zonnepark is opgebouwd en welke stappen moeten worden doorlopen om te komen tot een goed ontwerp. Hierbij dient rekening te worden gehouden

met technische en beleidsmatige vereisten. Vervolgens moeten in de omgeving belangen worden opgehaald. Een combinatie van al deze elementen leidt vervolgens tot een finaal ontwerp, waarmee de vergunning kan worden aangevraagd. Er wordt toegelicht hoe Zonnepark Voorpeel inzet op biodiversiteit en probeert een meerwaarde voor het gebied te maken. Aanwezigen wordt gevraagd om een vragenlijst in te vullen met hun reacties op het ontwerp en de plannen. Dan is er ruimte om vragen te stellen. *(Zie voor een lijst van vragen en antwoorden verderop in dit verslag).*

Afsluiting

Er wordt afgesloten met een beschrijving van de vervolgstappen en het delen van de contactgegevens van de projectmanagers en de URL van de projectwebsite. Vanuit de zaal wordt geapplaudisseerd.

Bij het uitgaan ontvingen mensen nog een informatieblad met hierop nogmaals de gegevens uit de afsluiting, en een schets van het zonnepark met alle maatregelen uitgelicht.

Vraag en antwoord

Hieronder staat een overzicht van alle gestelde vragen en de bijbehorende antwoorden. In sommige gevallen is op de avond zelf een vraag onbeantwoord gebleven, of was een antwoord onvolledig. Tijdens het opstellen van het verslag is daar dan een antwoord toegevoegd. Dit staat aangegeven als “Aanvulling”.

1. Heeft de gemeente afspraken gemaakt met industrie (zon-op-dak bij industrie)?

De definitie van ‘industrie’ volgens het Klimaatakkoord is niet hetzelfde als bedrijventerreinen. De gemeente heeft op dit moment een lopende opgave voor de realisatie van zon-op-dak op bedrijventerreinen. Hier wordt dus aan gewerkt.

2. Wat zijn de 8 initiatieven die zijn ingediend?

Er is een grote spreiding van de 8 initiatieven over de gemeente. Van de twee initiatieven die bovenaan zijn geëindigd bij de voorkeursvolgorde ligt dit initiatief dus op de grens van (voormalig) Uden en Landerd en het andere initiatief ligt helemaal aan de zuidkant van de gemeente (voormalig Uden).

3. Liggen deze initiatieven ook in Uden, of alleen in Landerd?

De initiatieven zijn verdeeld over de hele gemeente Maashorst. Het groene vlak op de kaart van de Peelkernontginningen loopt over beide oude gemeentes Uden en Landerd, waar ongeveer de helft in iedere gemeente ligt. Er is ook al een zonnepark bij een bedrijventerrein in Volkel dat operationeel is. Verder zijn er ook nog 2 vergunde projecten, die niet kunnen worden gebouwd omdat ze wachten op netcapaciteit. Er komen dus al 3 zonneparken in Uden.

4. Hoe is de tender tot stand gekomen?

De tender is open geweest van oktober 2023 tot februari 2024. De ingediende initiatieven zijn beoordeeld door een onafhankelijk deskundigenpanel.

5. Staat het al vast dat het zonnepark op de Voorpeel komt?

De locatie van het zonnepark initiatief dat door Kronos Solar bij de tender is ingediend en waarvoor we hier vanavond zitten is aan de Voorpeel. Dit is de locatie die we zullen uitwerken voor de vergunningaanvraag. Op dit moment is er nog geen vergunning, dus het is niet definitief dat het zonnepark er komt.

6. Als iedereen zijn dak vol legt, kan dit zonnepark dan weg?

Aanvulling: Nee. Binnen de RES (Regionale Energie Strategie) tellen zonnepanelen op daken van woningen mee voor de energiebesparing, dus niet voor opwek-doelstellingen. Bedrijfsdaken tellen hierin wel mee, echter niet ieder dak is geschikt voor de plaatsing van zonnepanelen vanwege bijvoorbeeld de hoeveelheid zonne-instraling, een monumentale status of de draagkracht van de dakconstructie. De gemeente heeft berekend hoeveel energie er kan worden opgewekt met behulp van treden 1 tot en met 3 van de zonneladder. Dit is onvoldoende voor het behalen van de doelstellingen. Daarom moet er ook grootschalig energie worden opgewekt (trede 4). Windenergie is vanwege Volkel geen optie. Om die reden heeft de gemeente de tender voor zonneparken uitgeschreven.

7. Hoe kan een zonnepark 'mooi' worden aangelegd?

Aanvulling: Er wordt door een landschapsarchitect een plan gemaakt voor de landschappelijke inpassing, om te zorgen dat het zonnepark zo goed mogelijk in het landschap komt te liggen. Daarnaast wordt door de lokale natuurverenigingen geadviseerd over de beste maatregelen voor natuur en biodiversiteit. De gemaakte afspraken worden vastgelegd tijdens de vergunningaanvraag, en de gemeente controleert op de naleving ervan. Of het resultaat hiervan dan 'mooi' is, blijft natuurlijk altijd subjectief.

8. In de media hebben we gelezen over de brief van Hugo de Jonge, waarin wordt gezegd dat zonneparken op landbouwgrond niet langer zijn toegestaan. Hoe kan dit zonnepark dan doorgaan?

De gemeente heeft in haar presentatie dit onderwerp besproken. De brief van Hugo de Jonge vraagt provincies om een aanscherping van de Zonneladder op te nemen in hun omgevingsverordening. Iedere provincie doet dit op haar eigen manier. Daarbij wordt, in het kader van een goede overheid, ook een overgangsregeling toegepast voor lopende projecten. De brief van Hugo de Jonge kwam kort nadat de gemeente de tender had opengesteld. Het project Zonnepark Voorpeel kan onder de overgangsregeling vallen, en is daarmee nog steeds toegestaan. Het klopt dat de media hebben geschreven dat zonneparken op landbouwgrond niet meer zijn toegestaan na deze brief, maar dit is incorrect.

9. Maashorst is zo groot, kan het niet ergens anders? Waarom niet op locatie X?

Er zijn verschillende redenen waarom een bepaalde locatie voor een zonnepark wordt gekozen. In het kort komt het erop neer dat een aansluitpunt voor elektriciteit in de buurt moet zitten (binnen 3-4km), dat de percelen groot genoeg moeten zijn om voldoende te kunnen opwekken, en dat de grondeigenaar wil meewerken. Wij hebben geschikte locaties gevonden door de gehele gemeente, maar lang niet elke grondeigenaar wil meewerken. Sommigen willen door met hun boeren bedrijf, anderen hebben een hekel aan zonneparken. Van alle mensen die we benaderen is er zo'n 10% die bereid is om met ons in gesprek te gaan. Zo'n 2-5% ondertekent ook een contract, waardoor we met die locatie verder kunnen.

10. Wij buren hebben toch net zoveel inbreng als de gemeente? Waarom hebben wij dan niet meer te zeggen over of er zonneparken komen of niet?

Aanvulling: De beleidsnotitie 'Beleid grootschalige opwekking zonne- en wind energie Gemeente Maashorst i.o.' is in 2021 vastgesteld door de gemeenteraad in zowel Uden als Landerd. De zoekgebieden voor deze zonneparken zijn vastgelegd in deze beleidsnotitie.

Er zijn een aantal gebiedsateliers georganiseerd met belangstellende burgers en vertegenwoordigers van organisaties. In deze ateliers zijn ideeën en standpunten opgehaald en is het concept van het beleid getoetst. Er zijn vergelijkbare sessies geweest met de gemeenteraad.

Daarnaast hebben we als regio (RES-NOB) een verplichting om 55% CO2 te reduceren tot 2030. Dit betekent dat de gemeente Maashorst, zoals ook tijdens de presentatie is verteld, voor 0,06 TWh (60 hectare) aan zonneparken wil gaan realiseren.

11. Kunnen er geen zonnepanelen worden geplaatst op vliegveld Volkel?

Dit is inderdaad een goed idee. Hier is de gemeente mee bezig, dit is onderdeel van het OER-traject (Opwek Energie Rijksgronden). Er is een aanvraag ingediend en Defensie heeft aangegeven een Quickscan naar de haalbaarheid te gaan uitvoeren.

12. Wordt de kruidenzone rondom het zonnepark bijgehouden?

Ja, onderdeel van de vergunningsaanvraag is een beheerplan. Hierin zal opgenomen worden op welke manier de aanplant, inclusief het kruidenrijk grasland, beheerd zal worden. We vragen hier vaak een lokale hovenier voor, maar de eerste mogelijkheid voor het uitvoeren van het groenonderhoud ligt altijd bij de grondeigenaar.

13. Het duurt lang voordat bomen groeien. Hoe kan voorkomen worden dat we het zonnepark zien?

Het groeien van struiken duurt gelukkig minder lang. Hiervoor is ongeveer 4-5 jaar nodig voordat deze het zicht op het zonnepark ontnemen. Uiteraard is dit afhankelijk van of de aanplant aanslaat. In het verleden is wel eens onderzocht of we niet grotere aanplant konden aanplanten. Dit wordt echter door ecologen afgeraden, omdat de kans dan een stuk minder groot is dat de aanplant aanslaat.

14. Hoeveel capaciteit hebben de batterijen?

Aangezien het zonnepark pas over een aantal jaar gebouwd wordt, zal dit in een later stadium berekend worden.

15. Kan de brede rand rondom het zonnepark, met name langs de Voorpeel, ook met struiken worden ingericht?

In het huidige ontwerp is 15 meter kruidenrijk grasland en 5 meter struweel opgenomen. Het ruimtelijk beleid stelt dat de openheid van het gebied zo veel mogelijk behouden moet worden in dit landschapstype, waardoor een brede houtwal niet wenselijk is.

Opmerkingen

Tijdens de avond zijn ook opmerkingen (geen vraag zijnde) gemaakt. Deze staan hieronder verzameld.

Omwonende 1: kleine kring

- We zijn positief verrast over de plannen.
- Als het kruidenrijk grasland niet wordt bijgewerkt, krijgen wij extra onkruid op onze percelen. Belangrijk dat dit kruidenrijk grasland goed wordt bijgehouden.

Omwonende 2: kleine kring

- Ik bén negatief, anders was ik hier niet.
- De landschappelijke inpassing kan blijven staan, als die panelen er maar niet komen.
- Als de overheid iedereen zonnepanelen voor op zijn dak geeft, dan hoeft dit dure plan niet.

Omwonende 3: middelgrote kring

- Ik ben bang dat als de kabel naar het zonnepark wordt gelegd, er hier meer zonneparken volgen. Ik geloof namelijk niet dat er een dure kabel wordt gelegd voor een paar panelen.
- Ik ben een NIMBY (Not In My Back Yard); We willen het allemaal, maar niet in onze achtertuin.
- Niet alles is goed te maken met geld.
- Ook als ik gratis zonnepanelen krijg wil geen zonnepanelen op mijn dak, ik vind ze lelijk.
- Ik snap dat de grondeigenaar dit doet. Je wordt als agrariër in dit land weggepest.
- Ik woon op afstand van het plangebied, heb geen zicht op het plangebied en kom er ook bijna nooit.

Omwonende 4: middelgrote kring

- Ik vond het een goede, duidelijke presentatie.
- We wensen jullie succes met de verdere uitwerking.

Sint Hubert, 26 september 2023.

Aan [redacted] en [redacted] van Kronos-Solar.

Van [redacted] Energieboswachter (via Brabantse Milieu Federatie.)

Onderwerp:

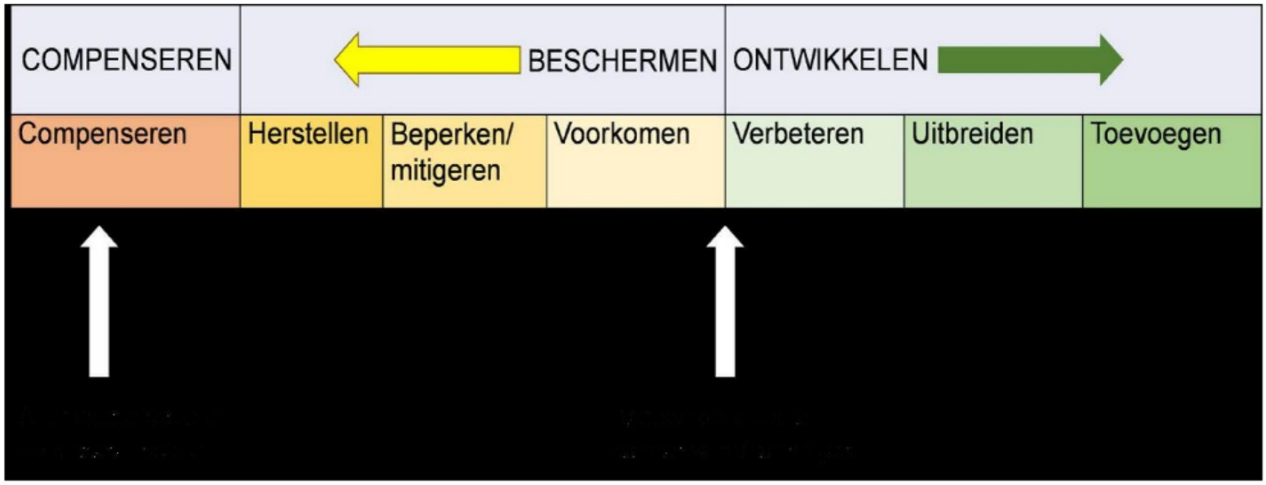
Opmerkingen en voorstellen voor het projectplan, Zonnepark Voorpeel, Maashorst.

Inleiding:

Als energieboswachters willen we helpen om natuur inclusieve energieparken te realiseren.

We streven naar natuurontwikkeling op en om de terreinen waar zonneparken komen. Dat betekend verbeteren, uitbreiden en toevoegen van natuurwaarden.

In het slechtste geval moet er worden gecompenseerd. We maken dan iets wat redelijk of goed is eerst stuk. Dat is niet de bedoeling. We zetten ons in voor de groene pijl in de figuur.

Het plan Zonnepark Voorpeel, Maashorst:

1. Het terrein is landbouwgrond, niet biologisch, met deels Engels raaigras en deels gevarieerde teelt. Op dit terrein is het relatief eenvoudig om natuurwaarden te verbeteren.

2. Aan de noordzijde is een ongebruikte spoordijk van het “Duits Lijntje”. Dit is een ecologische verbindingszone en een recreatie zone, hier kan het zonnepark voor verstoring zorgen. De overige zijden liggen aan een zandpad of landbouwgrond, daar is behalve zichtbaarheid minder verstoring van de natuur te verwachten.

Voorgestelde maatregelen ter verbetering van natuurwaarde:

Binnen het hekwerk. (grofmazig en 10 cm vrij van de bodem)

1.1 Mijn voorstel is om in het legpatroon van de zonnepanelen op zes plaatsen acht panelen niet te leggen. Het draagframe loopt door alleen de zonnepanelen worden niet gemonteerd. Door dit te doen krijg je zon op de bodem en kan daar iets anders ontstaan dan onder de zonnepanelen. Mijn idee is om op 2 van deze plaatsen een kuil te maken en met deze aarde op 2 andere plaatsen een bult. De overige 2 plaatsen blijven vlak. Door monitoring kunnen we in de komende 7 jaar kijken wat daar ontstaat en of dit de moeite waard is om bij andere projecten ook te doen.

1.2 Aan de noordzijde rechts van de trafo's zijn 7 driehoeken waar geen panelen kunnen liggen. Deze plaatsen zijn perfect om met hoopjes stenen een muurtje te maken voor onder anderen amfibieën en hagedissen. Met boomstronken kan dit ook voor marterachtige worden gedaan. Deze plekken liggen dicht bij de natte noordzijde.

1.3 Voor overwintering van vleermuizen op het zonnepark is een kleine vleermuiskelder een aanbeveling.

Buiten het hekwerk.

2.1 In het plan is aan de noordzijde een natte strook bedacht met een aanplant van struiken. Mijn voorstel is om de aanplant te variëren met groenblijvende struiken, bessen dragende struiken en vruchtdragende struiken. Dit is goed voor insecten, vogels en zoogdieren.

2.2 Door de hoogte en dichtheid van de struiken in de natte strook wordt het zicht vanaf de spoordijk naar de zonnepanelen onttrokken. Dit is goed voor de recreanten.

2.3 De nieuwe natte zone aan de noordzijde is een mooie plek voor vleermuizen om te foerageren. Deze maken ook gebruik van de spoordijk. Voor overdaging is het aan te bevelen om vleermuiskasten op te hangen.

Tot slot.

Met betrekkelijk weinig investeringen en moeite is er in en rond dit plan voor een zonnepark natuurwinst te behalen. We kunnen zaken verbeteren, uitbreiden en toevoegen.

Een nadeel is dat de grond de komende 25 jaar niet voor landbouw gebruikt kan worden.

Een voordeel op termijn is dat na deze periode de grond voor biologische landbouw gebruikt kan worden omdat deze minimaal 25 jaar niet is bewerkt.

Notulen natuurvrienden Maashorst 19-12-2023

Locatie: digitaal

Aanwezigen:

[redacted] (Natuurvrienden)

[redacted] (Natuurvrienden)

[redacted] n (ULECO)

[redacted] (Kronos Solar)

[redacted] (Kronos Solar)

- Natuurvrienden vertegenwoordigen IVN Uden, Vogelwacht Uden en Stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden
- Natuurvrienden en ULECO trekken gezamenlijk op
- Natuurvrienden wil in alle 4 de fases betrokken worden (planvorming, bouw, exploitatie en ontmanteling)
- Tip/suggestie van natuurvrienden: plant na laatste oogst van grondeigenaar eerst kruidenrijk grasland in. Start daarna pas met bouwen. Dat is het beste voor de grond.
- Tip/suggestie van natuurvrienden: Na exploitatie zonnepark blijvende natuur. Maashorst wil groenste gemeente van Europa worden. Dit is dus pluspunt voor in de tender. Verder kan dit ervoor zorgen dat je onder pauzelandschap valt, wat uitzondering is in brief van Hugo de Jonge.
    - Bijv. vochtig hooiland
    - Subsidies voor grondeigenaar
        - Bij12 subsidie
        - Groenontwikkelfonds
    - Kronos gaat dit met grondeigenaar bespreken.
- Opmerking ULECO: mensen met kleine portemonnee moeten ook mee kunnen profiteren van zonnepark (EVI). [redacted] stelt voor dat grondeigenaar 5% van pachtopbrengsten van eerste jaar in EVI fonds legt.
- Tip/suggestie natuurvrienden en ULECO: nog veel dak potentieel voor zonnepanelen bij bedrijventerreinen. Volgens ULECO en natuurvrienden hebben zij in verleden al met eigenaren hebben gesproken en dat die daar niet voor openstaan. Wel gaven zij mee dat wij het wellicht een keer kunnen proberen.
- Tip/suggestie natuurvrienden: In hekwerk open ringen van 20/25cm zodat reeën en marterachtigen op terrein kunnen komen.
    - Kronos gaf aan dat wij hekwerk 10cm van grond doen, zodat marterachtigen er onderdoor kunnen en dassen zelf wissels kunnen graven. Natuurvrienden gaf aan dat dat ook goed is, maar dat reeën daar niet onderdoor kunnen.
- Opmerking natuurvrienden: voorstander schapenbeheer. Hiervoor is het beter om panelen om onderkant panelen op 1m hoogte te plaatsen. Ook is dit beter voor de bodem volgens hen. Ook zou het mooi zijn als binnen hekwerk zonnepark 2 of 3 poelen komen waar schapen uit kunnen drinken.
- Natuurvrienden zijn bereid om bijdrage te leveren tijdens informatiebijeenkomst(en)

- Natuurvrienden sturen digitaal een document op met hun input en reactie op onze layout. Ook beantwoorden ze hierin vragen die Kronos per mail zal stellen. Dit document kan tussen kerst en nieuwjaar worden verwacht.

Input natuurvrienden voorafgaand aan tender

De natuurverenigingen hebben de plannen omtrent zonnepaneelveld Zeelandsedijk eerder ook al eens voorgelegd gekregen.
Daarbij heeft de stichting Vrijwillig Landschapsbeheer Uden (sVLU) een rol gehad door het inrichtingsplan te mogen maken en een groot deel ook van te mogen realiseren.
Echter toen de toestemming voor de aanleg was afgegeven is de initiatiefnemer voortvarend gestart en mochten wij niet meer in het park om de landschappelijke inpassing (LIR) goed af te ronden en nochtans om het beheer te volgen. Het door ons voorgestelde beheer door een schaapsherder verloopt redelijk ofschoon we graag een toets zouden willen doen op de toestand van de ecologie. Wij willen dus ook in de toekomst met jullie het juiste beheer blijven volgen en afstemmen.

De natuurverenigingen hebben de volgende aandachtspunten:

1. Naast de ontwikkeling van een nieuw zonnepark richt Kronos-Solar zich ook op één of meer fabrieksdaken in de gemeente Maashorst om die te beleggen met zonnepanelen.
2. Het huidige voorstel is gelegen langs een ecologische verbindingszone (evz). De natuur op deze evz mag niet aangetast worden.
3. Het voorstel bestaat uit op het zuid geprojecteerde panelen die 60 cm boven maaiveld zijn gelegen. Wij stellen voor deze laagste panelen op 90cm te leggen zodat schapen hier onderdoor kunnen en de onderste panelen niet bevuilen of beschadigen. Een hogere ligging laat ook meer zonlicht, wind en regen op de bodem toe onder de panelen zodat daar ook een gras-kruidenmat kan ontstaan. Stofnesten onder panelen moet voorkomen worden. Dat betekent dat de bovenste panelen hoger ten opzicht van maaiveld komen te liggen. De natuurvereniging vertrouwd erop de totale buitenomhaging deze verhoogde ligging kan wegnemen voor landschapppelijk aanzicht. Dit zullen wij indien gevraagd ook aanvoeren bij overige initiatieven!
4. De aanleg van de gras/kruidenmat kan al direct na de laatste oogst opgepakt worden waarbij er een laag percentage laagproductieve grassoorten in het zaadmengsel dient te zitten. De eventuele hoogproductieve soorten als raaigrassen maar ook kweekgrassen komen er op den duur vanzelf in. De kruiden in het mengsel mogen bij voorkeur na de oogst in september oktober gerust gezaaid worden met de overige laagproductieve grassoorten als veldbeemdgras. Deze mat dient wel enigszins zijn aangeslagen alvorens er op gereden en gewerkt gaat worden later in de winter of eerste voorjaar na de laagste oogst.
5. Het beheer door schapen dient gefaseerd te gebeuren. Deel het park in drieen zodat er sprake is van omweiding of nog beter 6 weken grazen en 6 weken geen schapen. Deze laatste 6 weken is om in het voorjaar de voorjaars-, in de zomer de zomer- en in het najaar de najaarbloemen een kans te geven. Een goed afgestemd beheer is voor niet elke schapenhouder vanzelfsprekend. De grote voorkeur is om met een natuurbeheer-gecertificeerde schapenhouder in zee te gaan.
6. De buitenomhaging wordt buiten de poorten en hekwerken gehouden dat is een goede zaak voor het beheer. Deze omhaging dient uit diverse inheemse autochtone soorten struiken te bestaan waarbij sVLU het soortenlijstje vooraanleg nog even wil toetsen. Daarnaast is een grote voorkeur om het plantbed bij eerste aanleg in te zaaien met een laag graangewas om de ongewenste kruidendruk te minimaliseren. De graskruidenstrook aan de buitenzijde van de omhaging is ook meer dan welkom om een goed mantel-zoomvegetatie te ontwikkelen. Ook deze gras-kruidenmat dient ingezaaid te worden als die binnen de hekwerken. Het beheer van deze strook dient machinaal te gebeuren bij voorkeur om het andere jaar in het najaar, maar ook weer niet te laat zodat deze graskruidenmat niet te kort de winter in gaat.
7. Het beheer van de omhaging dient ook gefaseerd te gaan en bij voorkeur buiten het broedseizoen en bij voorkeur het park in drie delen te delen zodat deze in de winter aan het zuiden geprojecteerde omhaging jaarlijks wordt teruggenomen, de aan de west en oostzijde

om de twee a drie jaar en de aan de noordzijde om de 8 a 10 jaar. Hierdoor blijft er ook een deel uit de luwte van mechanische geluidverstoring, ontstaan ook wat ouderen bomen voor holten en neemt de biodiversiteit toe.

8. Het perceel is niet vierkant of rechthoekig. De sVLU stelt voor om in de punt een natte stapsteen van een poel aan te leggen al of niet buiten de poort. Deze inhoek is toch enigszins onrendabel vwb de rijvormige panelen (kort stukje panelen). We missen namelijk in het plan de natte component van onze biodiversiteit. In deze inhoek kan een kikkerpoel met plasdraszone en taluds van 1 op 3 tot 1 op 10 en enkele kleine vogelbosjes een grote meerwaarde betekenen in de biodiversiteit.
9. De panelen zijn in de inrichtingsschets oostwest geprojecteerd over de volle lengte. Te overwegen is om er één of meer knippen in te maken zodat voor het beheer er één of twee noordzuid gangen komen waar een tractor of terreinauto kan verkeren. Dit om het park makkelijker in 3 componenten te verdelen. Mogelijk dat betreffende travo's ook beter te beheren zijn. Deze travo's dienen niet boven de zonnepanelen uit te steken. Ook kunnen in deze gangen (of enkele andere gangen oost-west) nog voor gekozen worden om het maaiveld met 20 cm te verlagen en daar een tijdelijke berging te hebben bij overmatige regenval. Door het regenwater op eigen perceel langer vast te houden ontstaat naast een ecologische ook een duurzame meerwaarde bij jullie initiatief.
10. De omgazing van het geheel dient een hekwerk te worden wat voor reeen en dassen begaanbaar is. Of over de gehele lengte van omheining het gaaswerk 15 cm boven huidig maaiwerk laten plaatsen of om de 100 meter een 25cm doorsnede dassen en reeen poortje te maken.

Wij denken dat deze 10 aandachtspunten een duidelijke meerwaarde hebben voor jullie plan.

Succes met de tender en we horen van elkaar.

stichting VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

Uden, 23-11-2024

Opmerkingen van gezamenlijke natuurorganisaties in de gemeente Maashorst.

Deze opmerkingen worden gemaakt op de diverse voorliggende plannen voor het oprichten van een zonneveld in en langs de Voorpeel door de initiatiefnemer Kronos Solar

1. Er wordt gesproken over een struinpad langszij de beplanting aan de noordzijde van het zonneveld. Wij zien het als overbodig omdat er ook al een extensief wandelpad loopt over het voormalige spoordijktrace (ook genaamd het Duits Lijntje) die met haar spontane beplanting van na de laatste trein in 1976 is verworden tot een ecologische verbindingszone (evz). Daarnaast is hier aan de noordzijde van het projectplan de hoogste natuurwaarde te behalen door afwisselend diepere en ondiepere poelen en plas-dras zone te maken. Let wel hier moet wel mechanisch beheerd kunnen worden.
2. De beplanting aan de noordzijde zou dan ook uit een gewone autochtone beplanting kunnen bestaan (zie bijlage) van soorten die zowel hier goed aangroeien, voldoende bloei en vruchten hebben voor met name de vlinders, vogels en de das. Wij raden daarmee af om hier over te gaan naar voedselbos cultures met voor de streek onbekende soorten.
3. Met het geheel van aanleg aan de noordzijde zal er met name teelaarde en iets mindere mate gele ondergrond vrijkomen. Overwogen moet worden om dit voor de aanleg op het perceel te verspreiden. Naast deze kostenbesparing kunnen daarmee ook zaden vanuit de ondergrond weer tot kieming komen. Het plan om te starten met de aanleg van het gehele zonneveld is nog erg onbekend in welk tijdstip van het jaar dat zou kunnen.
4. Het beheer van zowel de verschillende plasdras laagten, poelen, graskruidenvegetatie en noordelijke beplanting zou afgestemd moeten worden met gelijksoortige aangelegde natuurstroken enkele honderden meters naar het westen. Dit gefaseerde maai -en snoeibeheer heeft al snel voor heel aardige natuurwaarden gezorgd als o.a. enkele orchideeën, klapekster, ijsvogel en das. Een goed beheerplan is daarvoor een must.
5. Wij zien dat een bestaande duiker wordt gebruikt voor de toegang vanaf zandweg aan de west zijde. Ons lijk het beter om de duiker te verleggen naar de noordelijke hoek van het projectgebied om daarmee maar één haakse bocht te hebben om de transformatoren en schakelkasten te bereiken. Heb weet dat de gezamenlijke natuurorganisaties er een voorstander van zijn om deze zandwegen ook als zandwegen te behouden.
6. Vooruitlopend op de aanleg van de zonnepanelen kan er voor worden gekozen om een in de winter voor het laatste oogstseizoen de buitenrand aan te leggen met Kruiden en faunarijk grasland en struweel beplanting. Het tijdstip van aanleg in de zomer zou bijvoorbeeld direct na de oogst kunnen zijn. Wij adviseren jullie om de gebruiker voor jullie een vroeg oogstgewas te laten kiezen zodat jullie vroeg in het nazomer kunnen starten. Het geheel kan direct na de oogst op de stoppel ingezaaid worden door een kruiden- en fauna rijk grasland met 15 a 20 grasland kruiden aangevuld met een mengsel van o.a. veldbeemd- en roodzwenkgras. Deze laagproductieve grassen laten de kruiden ook toe tot uitkomen en bloeien. Als deze graskruidenvegetatie erop staat na enkele weken kan met de aanleg van de zonnepanelen gestart worden.

7. Het beheer van de graskruidenvegetatie behoord wel wat kennis en zorg. De beweiding door schapen die de grassige vegetatie niet te kort mogen afgrazen en 2 tot 4 keer per jaar terug komen is het beste. Daarbij moet rekening gehouden worden met de bloeiperiode van de grassen en kruiden. Als de grassen en kruiden niet tot bloei kunnen komen daalt de waarde van de biodiversiteit snel tot een dieptepunt. Wij raden dan ook een raaigrasland pertinent af. Hier is geen biodiversiteit te verwachten.
8. Van wezenlijk groot belang is de gras-kruidenkennis van de schaapsherder. Wij raden jullie aan om enkel te kiezen voor een natuurbeheerder als schaapsherder om de biodiversiteit te waarborgen.
9. Het is een misverstand dat de das enkel op kort gras-kruidige vegetatie zijn ultieme leefgebied kent. Dassen struinen grote afstanden af en vinden juist de wat ruigere graskruiden-graslanden waar ook nog eens af en toe schapen grazen interessant. Wij denken dat de das zijn leefgebied in de Voorpeel e.o. voldoende van omvang is anders was die hier allang weer vertrokken.
10. Enkele laagstam of halfhoogstam fruitbomen voor enkel wat valfruit voor de das is aan te raden op enkele hoekpunten of aan de noordzijde van het perceel. Deze fruitbomen kunnen opgenomen worden in het autochtone plantmateriaal vermits het laagstam of halfhoogstam bomen zijn.
11. Aan de oostzijde is een groenstrook van 20 meter ingetekend waardoor het plan ook zijn aandacht heeft gekregen bij de gemeente Maashorst. Wij vinden dan ook dat hier een degelijke uitstraling moet komen die de biodiversiteit verhoogd. Wij denken dan aan een permanente graskruidenstrook die gemaaid en gehooid wordt na de bloei, een bonte akkerrand die om de twee jaar bijgezaaid moet worden of een graangewas wat als bijvoedering bij een veeboer kan worden afgenomen.
12. Het geheel zal worden omheind met een hekwerk. In de handel zijn hardkunststof ringen met een diameter van 25 tot 30 cm binnenwerks welke er zowel aan de binnen- als aan de buitenzijde tegen elkaar worden geschroefd als doorgang voor het ree. Dit kan op elke hoogte worden gedaan. Het gaaswerk binnen de ringen wordt na het bevestigen van de ringen weggeknipt. Een foto wordt nagezonden.
13. Een grote overweging moet ook genomen worden bij de volledige aanplant. Om struweel door een hekwerk te laten groeien zijn wij geen voorstander. Als we een ruimte hebben van 20 meter buitenom kan worden verkozen om 15 meter gras-kruidenstrook aan te leggen met vervolgens een brede knip-en scheerhaag die 150cm breed en 250 hoog mag worden. Deze word één keer per jaar geklepeld met een beweegbare arm al of niet met een zuiginstallatie. Tot slot heb je nog bijna 4 meter over waar een maai-zuig installatie een graskruidenpad kan onderhouden.
14. In de Udense bodem, die grindrijk is, slaat jonge aanplant het beste (95%) aan als deze wordt geplant voor 15 december. Aanplantingen van februari en maart tonen een opkomst van helaas maar 50% . Dus november en december zijn de beste maanden om de randbeplanting te leveren.
15. We zien op de tekening een bomenrij langs de stal. Dit is wel heel leuk en aardig. Mocht de gemeente jullie hiervoor punten hebben verstrekt bij de tender dan zien we graag een singel opgericht worden aldaar.
16. Ook wordt er gesproken over een recreatiemogelijkheid. Het bankje, wat er al staat, is een magere mogelijkheid. Voor de gezamenlijke natuurorganisaties behoeft er hier geen recreatie inspanning gedaan worden en laat jullie zeker niet leiden om het bankje te voorzien van een prullenbak omdat die niet geleegd gaat worden. Restafval dient door de (hier langafstand) wandelaars weer meegenomen te worden.

17. Er wordt overwogen om de ondernemer Fruitzforlife te betrekken bij de aanplant. Wij raden het idee van een voedsel bos alhier af. Jullie hebben een ‘schaamhaag’ nodig en dan moet je gewoon voor de autochtone beplanting die er links en rechts ook al staat planten aangevuld met ander autochtone soorten als sleedoorn, wegedoorn, Gelderse roos, vuilboom en hazelaar die in de voorpeel niet direct frequent voorkomt.

Namens Natuurorg. Maashorst

[redacted]

Zonnepark Voorpeel – Overleg Dassenwerkgroep

Datum: 13-08-2024

Deelnemers: [redacted] (Dassenwerkgroep Brabant), [redacted] (Kronos Solar)

Dassenonderzoek

- KS heeft de gemeentelijke tender gewonnen en het project kan doorgang vinden. De volgende stap is nu het spreken met belanghebbenden en de finalisering van het ontwerp voor de vergunningaanvraag.
- KS is in gesprek met Uleco en de daarmee samenwerkende natuurgroepen, die zich actief bezighouden met de gebiedsontwikkeling. Hierbij is de das een belangrijk onderwerp.
- KS maakt zich zorgen over de tijd die beschikbaar is voor het uitvoeren van dassenonderzoek. Volgens Econsultancy moeten er twee onderzoeken worden uitgevoerd:
    - Onderzoek naar locatie van burchten, vluchtpijpen etc (jaarrond)
    - Onderzoek naar aanwezigheid jongen (mei-juni)
- DWG geeft aan dat wettelijk gezien, wanneer er sprake is van foerageergebied, er mitigatie moet plaatsvinden (of ontheffing aangevraagd, maar daar wordt door KS niet op ingezet)
- Er is veel dassenactiviteit in de buurt, bij het Duitse Lijntje maar ook bij vliegveld Volkel aan de zuidzijde van het zonnepark, dus je kunt er veilig vanuit gaan dat alles foerageergebied is
- Het zou daarom voldoende moeten zijn om alleen het onderzoek naar de locaties van burchten etc te doen, waarmee het ook binnen de beschikbare tijd zou kunnen
- Als je vragen verwacht van ODBN omdat het onderzoek niet heeft plaatsgevonden in de kraamperiode kan Econsultancy in haar rapportages aangeven dat ervan uit wordt gegaan dat alle aangetroffen burchten kraamburchten zijn en dus gezien moeten worden als vaste voortplantingsplaats. We hebben dat in het verleden al meer meegemaakt.
- DWG deelt geen gegevens over burchten etc
    - Het is belangrijk dat mensen wegblijven bij burchten om de dassen niet te verstoren
    - Het is niet de bedoeling dat de informatie vanuit de DWG als de enige waarheid wordt aangenomen
    - Het is daarom altijd zo dat er door een extern bureau een dassenonderzoek moet worden uitgevoerd

Mitigerende maatregelen

- Voedselvoorziening voor de das jaarrond verzorgen (met Fruitzforlife), verschillende types vruchtdragende planten die op verschillende momenten hun vruchten laten vallen
- Plas-dras zone is prima omdat het meer biodiversiteit en daarmee voedselvariatie voor de das oplevert
- Hekwerk van het zonnepark op 10cm van de grond zorgt ervoor dat dassen ook het panelenveld als foerageergebied kunnen blijven gebruiken
- Met de voorgestelde maatregelen vanuit de Energieboswachter om op het paneelveld stukken open te laten en microklimaten te creëren draagt verder bij aan de voedselvariatie
- Schapenbegrazing zorgt voor kevers, en daarmee voedsel voor de das
- De precieze locatie van de eetbare aanplant is niet belangrijk, omdat dassen overal in het gebied foerageren
- Het is wél belangrijk om een keuze te maken om de eetbare aanplant alleen voor dieren in te zetten, omdat de aanwezigheid van mensen in het gebied de dassen afschrikt

Acties

- KS gaat in gesprek met Econsultancy over het uitvoeren van het dassenonderzoek
- KS houdt DWG op de hoogte van het project

Verslag gesprek SBBM – Kronos Solar

30-01-2024 op 13.30 uur via Microsoft Teams

Stichting Beheer Bedrijventerreinen Maashorst (SBBM): [redacted] (parkmanager) en [redacted] (parkmanager)

Kronos Solar: [redacted] (directeur Kronos Solar Nederland) en [redacted] (projectmanager)

Kronos Solar streeft met haar zonneparken naar meerwaarde voor de omgeving en wil onderzoeken of er meerwaarde te creëren is voor lokale ondernemers. In Maashorst is SBBM actief. Dit is een samenwerkingsorgaan van aangesloten ondernemingen. Het doel van SBBM is het vergroten van concurrentiekracht van de participerende bedrijven en het bevorderen van de economische groei.

Eind 2023 heeft Kronos Solar contact opgenomen met de SBBM om kennis te maken en om te onderzoeken of beide partijen iets voor elkaar kunnen betekenen.

Aan het begin van het gesprek heeft Kronos Solar het project aan de Voorpeel toegelicht. Belangrijkste punten hieruit waren:

- Kronos Solar is al twee jaar bezig met het project en zal dit project indienen bij de tender die door de gemeente is uitgeschreven.
- Bij zonneparken streeft Kronos Solar naar dubbel ruimtegebruik. Dit project leent zich het beste voor een combinatie van duurzame energieopwekking en bijdrage aan de ecologie/biodiversiteit.
- Kronos Solar streeft naar 50% lokaal eigendom en werkt daarbij samen met de lokale energiecoöperatie ULECO. De energiecoöperatie wil pas verder over samenwerking praten nadat de uitslag van de tender bekend is.

Daarna ging het gesprek over netcongestie. SBBM gaf aan dat bedrijven hier ook mee te maken hebben. Kronos Solar gaf aan dat zij op de wachtlijst staan bij Enexis en dat de oplostermijn daar rond 2028 ligt.

Vervolgens heeft Kronos Solar aangegeven waar zij mogelijke samenwerkingskansen zien. Het gaan concreet om de volgende thema's:

1. Collectieve inkoop van energie. SBBM koopt collectief energie in. Zij schrijven een tender uit en kiezen uit de inschrijvingen een goede energieleverancier. Kronos Solar gaf aan dat het zonnepark ook energie zal opwekken en dat zij bij andere projecten de stroom verkoopt aan bedrijven middels PPA's. Kronos Solar ziet hier ruimte voor een mogelijke samenwerking. SBBM gaf aan dat zij contracten aangaan voor een periode van 1 tot 3 jaar. Beide partijen hebben geconcludeerd dat het nu nog niet mogelijk is om concrete afspraken te maken over de mogelijke verkoop van energie aan de bedrijven die bij SBBM zijn aangesloten. Kronos Solar ziet hier echter wel kansen voor de toekomst.
2. Collectieve zon-op-dak inkoop: SBBM ondersteunt en ontzorgt bedrijven bij het realiseren van zonnepanelen op dak. Hiervoor werken zij samen met lokale installateurs. Kronos Solar heeft aangegeven hier een goede samenwerkingskans in te zien. Kronos Solar kan collectief zonnepanelen inkopen tegen een gunstige prijs, welke dan door de lokale installateurs geïnstalleerd kunnen worden. SBBM geeft echter aan dat zij al collectieve inkoopacties voor

zonnepanelen doen. De bedrijven die nog geen zon op bedrijfsdaken hebben, zijn panden die worden verhuurd/gehuurd of hebben last van netcongestie.

SBBM en Kronos Solar hebben elkaar bedankt voor het gesprek en de hoop uitgesproken elkaar later weer te spreken als het zonnepark meer concreet is (bijv. na uitslag van de tender of bij financial close).